

EKONOMICKÁ UNIVERZITA V BRATISLAVE
FAKULTA PODNIKOVÉHO MANAŽMENTU

Evidenčné číslo: 104004/B/2019/3 6097 1079 7772 6212

MANAŽMENT DLHODOBÉHO DLHU V PODNIKU
Bakalárska práca

2019

Michal Kočíšek

EKONOMICKÁ UNIVERZITA V BRATISLAVE
FAKULTA PODNIKOVÉHO MANAŽMENTU

MANAŽMENT DLHODOBÉHO DLHU V PODNIKU
Bakalárska práca

Študijný program: Finančný manažment
Študijný odbor: Finančný manažment
Školiace pracovisko: Katedra podnikových financií
Vedúci záverečnej práce: Ing. Magdaléna Kubranová, PhD.

Pod'akovanie:

Touto cestou by som sa chcel veľmi pekne pod'akovať vedúcej mojej bakalárskej práce, pani Ing. Magdaléne Kubranovej, PhD. za jej cenné rady, odbornú pomoc, pripomienky a návrhy pri vypracovávaní bakalárskej práce.

ABSTRAKT

KOČÍŠEK, Michal: *Manažment dlhodobého dlhu v podniku*. – Ekonomická univerzita v Bratislave. Fakulta podnikového manažmentu; Katedra podnikových financií. – Vedúca záverečnej práce: Ing. Magdaléna Kubranová, PhD. – Bratislava: FPM EU, 2019, 46s.

Cieľom záverečnej práce je využiť získané informácie a poznatky pri finančno-ekonomickej analýze a pri analyzovaní dlhodobého dlhu v podniku. Súčasťou hlavného cieľa je tiež porovnanie lízingu podniku s rovnakým lízingovým produktom uzatvoreným na kratšie obdobie a komparácia lízingu s inou alternatívou, ktorú by podnik mohol zvoliť a zistiť výhody jednotlivých dlhov. Práca je rozdelená do piatich kapitol. Obsahuje 4 grafy a 14 tabuliek. Prvá kapitola je venovaná teoretickému vymedzeniu rôznych foriem dlhodobých dlhov a možností ich nadobudnutia. V druhej kapitole je obsiahnutý cieľ a jednotlivé čiastkové ciele záverečnej práce. Zameranie tretej kapitoly je metodika práce a metódy skúmania. Štvrtá kapitola je venovaná výsledkom práce, obsahuje finančnú a ekonomickú analýzu podniku a porovnávanie podnikových dlhov s rôznymi alternatívami. Záverečná kapitola sa zaoberá diskusiou, v ktorej sú prezentované výsledky našej práce. Výsledkom riešenia danej problematiky je, že výhodnosť splátkového úveru je vyššia ako výhodnosť finančného lízingu.

Kľúčové slová: dlhodobý dlh, finančný lízing, finančná analýza

ABSTRACT

KOČÍŠEK, Michal: Management of long-term business debt. - University of Economics in Bratislava. Faculty of business management, Department of business finances. Supervisor: Ing. Magdaléna Kubranová, PhD. – Bratislava: FPM EU, 2019, 46s.

The goal of the thesis is to utilise gained information and knowledge in financial and economic analysis and the analysis of long-term business debt. Part of the main objective is a comparison of business leasing and identical leased product for a shorter period of time, as well as comparison of leasing and another alternative that could be used by a business, while trying to assess the benefits of each option. The thesis is divided into five chapters. It contains 4 graphs and 14 tables. The first chapter focuses on a theoretical definition of various forms of long-term debts and possibilities to obtain them. In the second chapter we talk about the main objective and secondary goals of the thesis. The focus of the third chapter is the methodology of the thesis and the methods of investigation. The fourth chapter is dedicated to the results of the thesis. It contains financial and economic business analysis and compares business debt to other alternatives. The last chapter deals with discussion that presents conclusions of our work. The final verdict on the issue is that an installment loan is more beneficial than a financial leasing.

Key words: Long-term debt, financial leasing, financial analysis

OBSAH

Úvod	7
1 Súčasný stav riešenej problematiky doma a v zahraničí	8
1.1 Nadobudnutie cudzích zdrojov cestou dlhodobého úveru	8
1.1.1 <i>Potreby podniku kryté formou termínovanej pôžičky .....</i>	<i>9</i>
1.1.2 <i>Možnosť využitia hypotekárnych úverov pre podniky .....</i>	<i>12</i>
1.1.3 <i>Projektové financovanie ako špeciálna forma dlhu .....</i>	<i>14</i>
1.1.4 <i>Podniky a možnosť emitovania obligácií .....</i>	<i>15</i>
1.2 Nadobudnutie cudzích zdrojov alternatívnou cestou	17
2 Cieľ práce	19
3 Metodika práce a metódy skúmania	20
3.1 Charakteristika objektu skúmania	20
3.2 Spôsob získavania údajov a ich zdroje	21
3.3 Použité metódy vyhodnotenia a interpretácie výsledkov	21
4 Výsledky práce	22
4.1 Finančno-ekonomický pohľad na situáciu podniku Strojár s.r.o.	22
4.1.1 <i>Majetok podniku .....</i>	<i>22</i>
4.1.2 <i>Podnikové zdroje .....</i>	<i>24</i>
4.1.3 <i>Analyzovanie pomerových ukazovateľov .....</i>	<i>28</i>
4.2 Porovnanie lízingu podniku s lízingom s kratšou dobou splatenia	34
4.3 Komparácia finančného lízingu s inou úverovou formou	38
5 Diskusia	41
Záver	43
Zoznam použitej literatúry	45

Úvod

Každý podnik, ktorý na trhu pôsobí sa snaží vykonávať svoju činnosť čo najlepšie a dosiahnuť maximálnu úspešnosť. Či sa jej to podarí alebo nie závisí najmä od správneho rozhodovania majiteľov a manažmentu podniku. S tým súvisí aj efektívne financovanie podnikových potrieb a zvolenie správneho druhu alokovania zdrojov na majetok potrebný pre jeho činnosť. Dnešná situácia na trhu poskytuje podnikom výber z rozmanitých produktov a ich vhodnom prispôbení na mieru pre každý jeden subjekt osobne. Voľba dlhodobých zdrojov financovania prináša podniku možnosť zabezpečiť si majetok v momente, kedy ho potrebuje a zaplatiť zaň postupne počas niekoľkých rokov. Pre podnik je dôležité, aby si zo všetkých produktov, ktoré trh ponúka vybral ten najvhodnejší a zároveň chápal, aké náležitosti a povinnosti mu z toho plynú.

Cieľom bakalárskej práce je využiť získané informácie a poznatky pri analyzovaní dlhodobého dlhu v podniku, štýlu, akým ho podnik aktívne využíva a pri odhalení celkového dopadu tohto záväzku na podnik a jeho finančnú situáciu. Zameranie praktickej časti je tiež orientované na porovnanie výhodnosti finančných lízingov, ktorými podnik nadobudol majetok s inými alternatívnymi produktami, ktoré na jeho financovanie mohol využiť.

Význam tejto práce spočíva v oboznámení čitateľa s témou dlhodobého dlhu a jeho manažmentu a rôznymi formami ktoré si podnik na trhu v dnešných podmienkach môže zvoliť. Práca taktiež rozoberá výhodnosť financovania dlhodobého majetku, ktorú si podnik zvolil a dáva ju do komparácie s inými možnosťami zabezpečenia vecí, bez ktorých sa podnik pri svojej činnosti nezaobíde.

Rozhodli sme sa spracovať túto tému, pretože financovanie prostredníctvom dlhodobého dlhu je pre väčšinu podnikov na území Slovenskej republiky otázkou prežitia. Keďže väčšina rozbiehajúcich alebo rozširujúcich sa podnikov nemá dostatok vlastných zdrojov na takúto aktivitu, upriamuje svoju pozornosť na pomoc z cudzích zdrojov. Financovanie z krátkodobých zdrojov je však náročné na cashflow, ktorý počas tohto obdobia podnik nemusí byť schopný vyprodukovať v dostatočnej miere. Preto radšej siahu po dlhodobom dlhu, ktorý z pohľadu časového horizontu nezaťažuje cashflow v takej miere, ale rozloží tlak na finančné toky medzi dlhšie obdobie.

1 Súčasný stav riešenej problematiky doma a v zahraničí

Financovanie, ktoré podniku prináša kapitál z cudzích zdrojov, možno pomenovať ako dlhové financovanie. Kapitál je možné získať v rôznych formách, podnik ho nadobúda cez dlhopisy, pôžičky alebo úvery. Pri tomto spôsobe financovania vzniká podniku dlh voči subjektu, od ktorého kapitál nadobudla. Toto financovanie sa ďalej člení na krátkodobé, to znamená so splatnosťou do jedného roka, a dlhodobé, ktorému sa v tejto práci budeme venovať.¹

Keďže pri nadobudnutí kapitálu formou dlhového financovania získavame zdroje, ktoré podniku pôvodne nepatrili a ani si ho nijako nevytvorili vlastnou iniciatívou, možno ich označiť pojmom cudzie. Takéto zdroje teda môžeme definovať ako vzniknutý dlh, s ktorého uzatvorením vzniká podniku povinnosť vyplatiť ho v predom dohodnutej dobe a za určitú cenu, ktorá je úzko spätá s rizikom, do akého subjekt, ktorý podniku kapitál požičal vstupuje, a do doby, do ktorej sa podnik zaviazal dlh splatiť.²

Spravidla sa dlhodobé úvery v niektorých literatúrach zvyknú deliť na strednodobé a dlhodobé, avšak v tejto práci budeme za dlhodobé úvery považovať zdroje, ktorých splatenie trvá viac ako jeden kalendárny rok. Ak teda vzniknutý záväzok podniku presahuje rok, potom medzi nich patrí získavanie zdrojov vydaním obligácií, ich získaním pomocou finančných úverov, dodávateľských úverov alebo nadobudnutie zdrojov cez osobitné formy financovania podniku.³

1.1 Nadobudnutie cudzích zdrojov cestou dlhodobého úveru

Poskytovanie tejto formy úverov charakterizuje jej poskytnutie a prijatie v peňažnej podobe, ktorej základ tvorí úverová zmluva medzi veriteľom a podnikom. Za veriteľov možno označiť finančných sprostredkovateľov, ktorých náplň činnosti predstavuje sústredovanie kapitálu, či už ide o banky, alebo iné subjekty priamo, bez sprostredkovateľskej jednotky. V rámci európskej únie sa na financovanie dlhodobých investícií využívajú skôr úvery ako

---

¹ Dlhové financovanie [elektronický zdroj]. [2018-11-29]. Dostupné na: <https://managementmania.com/sk/dlhove-financovanie-debt-financing>

² Cudzí kapitál [elektronický zdroj]. [2018-11-29]. Dostupné na: <https://managementmania.com/sk/cudzi-kapital>

³ JÁNOŠOVÁ, Veronika. *Zdroje financovania podniku*. Bratislava: EKONÓM, 2008. 85 s. ISBN 978-80-225-2447-6.

emitovanie obligácií. Kapitál, ktorý podnik nadobudne touto cestou sa od nadobudnutia cez obligácie líši tým, že získanie je možné pre všetky podniky, ktoré disponujú dôveryhodnosťou a nie len veľké spoločnosti. Čo sa týka veriteľa, ten je konkrétny a nie skrytý za anonymitou trhu kapitálu, zmluva, ktorú podnik podpíše nie je bežne obchodovateľná a na získanie netreba povolenie od štátu. Čo sa týka celkových nákladov, tie sú nižšie ako pri obligáciách, avšak ich zvýšená rizikovosť si pýta väčší úrok.

1.1.1 Potreby podniku kryté formou termínovanej pôžičky

Termínovaná pôžička je založená na potrebe financovať rozvojové potreby podniku, preto je často označovaná aj ako investičný úver. Keďže je naše spektrum zamerané na dlhodobé hľadisko, lehota splatnosti presahuje jeden rok a maximálna doba, na akú je možné úver čerpať môže byť až 15 rokov.⁴

Európska investičná banka poskytla v roku 2017 VÚB banke 50 miliónov eur na poskytovanie investičných a lízingových úverov pre malé a stredné podniky, verejný sektor a korporácie. Tieto dva subjekty zahájili tento typ spolupráce už po piaty raz. Podnikom sa tak naskytla príležitosť získať cashflow z európskych rezerv za lepšie podmienky splácania, keďže v rámci tohto projektu je čiastka poskytnutá za nižšie úrokové sadzby, než aké určuje trh. Podniky získajú možnosť manažovať so získaným kapitálom tak, aby vylepšili svoj status na trhu a prispeli tak ku zdravej konkurencii na Slovensku.⁵

Na slovenskom trhu banky poskytujú investičné úvery na rôzne dlhodobé záujmy podnikov, či už na finančnú zábezpeku určenú pre rozvoj podniku, alebo rozšírení sektorov, v ktorom by sa podniky chceli realizovať a to cez výstavbu nehnuteľností až po modernizáciu a nákup nových strojových zariadení, avšak s tým, že banky sledujú, či peniaze skutočne použil na tieto účely. Podnik si pritom môže určiť plán čerpania podľa vlastných požiadaviek a banka sa taktiež snaží vyjsť mu v ústrety so splátkovým harmonogramom.⁶

---

⁴ VLACHYNSKÝ, Karol a kol. *Podnikové financie*. Bratislava: Iura Edition, 2009. 180-182 s. ISBN 978-80-8078-258-0.

⁵ VÚB Banka [elektronický zdroj]. [2019-12-05]. Dostupné na: <https://www.vub.sk/ludia/tlacove-centrum/tlacove-spravy/2017/vub-ziskala-50-milionov-na-projekty-malych-strednych-podnikov-velkych-korporacii-verejneho-sektora-na-slovensku.html>

⁶ Slovenská sporiteľňa [elektronický zdroj]. [2018-12-05]. Dostupné na: <https://www.slsp.sk/sk/biznis/financovanie-investicnych-potrieb/investicny-splatkovy-uver-pre-klientov-s-obratom-nad-1mil>

Jednotlivé banky si samy určujú, aké podmienky musí podnik spĺňať, aby mu bolo umožnené čerpať úver. Čo sa týka Tatra Banky, tá vyžaduje aktívne zapojenie sa v podnikaní bez toho, aby podnik zmenil svoju právnu formu alebo typ účtovníctva počas obdobia posledného roka, vyplnený dotazník, podklady k zabezpečeniu, taktiež má svoj zoznam odvetví, v ktorých môže podnikat', samozrejme ak sa pohybuje v oblasti, ktorú banka neakceptuje, úver nedostane. Ďalšou podmienkou je potom overenie finančných dokladov za dve posledné obdobia, teda účtovnej závierky, prípadne najaktuálnejší výkaz bežného roka. Takisto vyžaduje nejakú formu zábezpeky, ktorú môže predstavovať či už samotný predmet účelu, na ktorý sú financie čerpané, alebo byty a budovy ako súčasť nehnuteľností, takisto aj hnuťelný majetok napríklad stroje a technológie, ďalej cenné papiere, hotovosť na účte alebo banková záruka akceptovateľnej banky. Investičný úver je ochotná ponúkať od 70 000€ a to, ako ho podnik splatí je individuálne, alebo závislé od lehoty návratnosti investície. Podnik sa s bankou ďalej dohodne, či si peniaze vyberie naraz alebo v určitej postupnosti počas obdobia. Nakoniec sa podľa možnosti a schopností podniku dohodne splátka, ktorá je prijateľná oboma stranami, vyplácané buď pravidelne alebo nepravidelne.⁷

Čo sa týka VÚB Banky, tá poskytuje investičné financovanie okrem zabezpečenia, zveľadenia alebo modernizovania hmotného a nehmotného majetku a ich údržby napríklad aj na nákup know-how alebo financovania výskumov. VÚB berie pri svojich podmienkach takisto do úvahy to, či podnik vykazuje určitú bonitu a či je vôbec v jeho možnostiach splatiť vzniknutý dlh spolu s úrokmi a poplatkami za čas, na ktorý uzavrie zmluvu, taktiež žiada od podniku účel, na ktorý bude úver čerpať, zabezpečenie úveru a ďalšie špecifické podmienky úzko súvisiace s charakterom obchodu podniku. Okrem predchádzajúcich podmienok konkurenčnej banky vyžaduje napríklad aj podnikateľský plán alebo investičný projekt, ostatné podmienky sú v podstate totožné. Čo sa týka splácania úveru, zväčša prebieha buď na mesačnej, alebo štvrťročnej báze, a výhodu pre podnik predstavuje situácia po ukončení investičnej akcie, kedy má možnosť požiadať o odklad splácania istiny.⁸

Slovenská sporiteľňa ako popredná banka na slovenskom trhu taktiež ponúka možnosť investičného splátkového úveru. Získaním takéhoto úveru si môže podnik zadovážiť aj podielové účasti a akcie, úver je schopná poskytnúť v siedmych rôznych menách a čo sa týka splatnosti, je poskytovaný až na 10 rokov. Podmienky pre získanie úveru je taktiež ako

---

⁷ Tatra Banka [elektronický zdroj]. [2018-12-07]. Dostupné na: <https://www.tatrabanka.sk/sk/business/uvery-financovanie/investicne-financovanie/>

⁸ VÚB Banka [elektronický zdroj]. [2018-12-07]. Dostupné na: <https://www.vub.sk/firmy-podnikatelia/produkty-sluzby/uvery-financovanie/financovanie-pre-firmy/investicne-financovanie/>

u predošlých bankách nutné overiť finančnými výkazmi, okrem nich banka vyžaduje aj tržby podniku presahujúce 1 milión eur ročne, podložené musia byť aj dokladmi k zabezpečeniu, a podnik musí doložiť, že naozaj existuje, aby sa vyhlo možnému zneužitiu. Ani jedna zo spomenutých bánk neakceptuje záväzky podniku po dobe splatnosti, ktoré mu v minulosti mohli vzniknúť voči štátnym alebo iným inštitúciám.⁹

Každá zo spomenutých bánk sa pri poskytovaní úveru podnikom snaží upraviť produkty individuálne pre ich potreby a možnosti. Ponúkajú im rôzne formy úverov, z ktorých si môžu vybrať pre nich ten najvýhodnejší, poskytujú im k úveru rôzne výhody a podľa situácie podniku prispôsobuje každému jednému inú úrokovú sadzbu, ktorá môže byť fixná alebo pohyblivá. Zvyčajne vychádza napríklad z referenčnej sadzby EURIBOR, ku ktorej si následne banka pripočíta svoj podiel obchodnej marže. Tá sa pri jednotlivých bankách môže líšiť. Pre porovnanie si uvedieme splátkový kalendár na 6 rokov pri úrokových sadzbách spomenutých bánk. Keďže na rozdiel od bežných ľudí, kde banka nastavuje úrok všetkým v rovnakej výške, pri podnikoch pristupuje individuálnou cestou, čo sťažuje výpočet presnej splátky pre jednotlivé úvery. Kalkulácia sa preto bude odvíjať od spodnej hranice úroku, ktoré banky pre investičné úvery uvádzajú.

Tabuľka 1 Porovnanie investičného úveru vybraných bánk

Banka a produkt	Tatra banka - BusinessÚver^{TB}Expres	Všeobecná Úverová Banka - Profiúver	Slovenská Sporiteľňa – Investičný splátkový úver
Výška úveru	75000	75000	75000
Úroková miera	7%	6,50%	7,90%
Doba splácania	5 rokov	5 rokov	5 rokov
Mesačná splátka	1 485,09€	1 467,46€	1 517,14€
Celková suma	89 105,39€	88 047,67€	91 028,56€
Zaplatené úroky	14 105,39€	13 047,67€	16 028,56€

Zdroj: vlastné spracovanie

⁹ Slovenská sporiteľňa [elektronický zdroj]. [2018-12-07]. Dostupné na: <https://www.slsp.sk/sk/biznis/financovanie-investicnych-potrieb/investicny-splatkovy-uver-pre-klientov-s-obratom-nad-1mil>

1.1.2 Možnosť využitia hypotekárnych úverov pre podniky

Podnik má možnosť získať hypotekárny úver na obdobie od 4 do 30 rokov, ide teda o jeden z najdlhších typov poskytnutého kapitálu, ktorého poslanie je kúpiť, udržiavať modernizovať, predať alebo postaviť nehnuteľnosť. Pre tento úver sa teda môže podnik rozhodnúť v prípade, že si chce zabezpečiť vlastnú výrobnú halu alebo iný druh stavby, prípadne postaviť novú alebo zrenovovať tú, ktorej aktuálny stav je nevyhovujúci. Ak má však oň podnik záujem, musí počítať s tým, že banka bude požadovať ako určitý typ protihodnoty záložné právo na nehnuteľnosť. To pre podnik znamená, že ak z určitých príčin nebude dlh splácať, môže prísť o majetok, ktorým dlh založil. Úrok býva zväčša stanovený trhom, je tu však možnosť znížiť ho o istú sumu, vo forme určitého príspevku od štátu.¹⁰

Čo sa týka hypotekárnych úverov v rámci Európskej únie, na prvý pohľad sa môže zdať, že vyššie platy, lacnejšie úvery a lepšia životná úroveň predstavujú vhodnejšie podmienky v zahraničí, avšak aj tam tlačia klesajúce úrokové sadzby cenu nehnuteľností smerom nahor. Banka pri poskytovaní hypotekárneho úveru pre podnik sleduje rôzne ukazovatele, napríklad jeho bonitu, fixáciu úroku, výšku úveru, alebo dobu splatnosti a z toho následne vypočíta úrokovú sadzbu. V porovnaní so Slovenskom sú hypotekárne úvery poskytované v Česku alebo Maďarsku pre podniky drahšie, Rakúsko má nižšie úrokové sadzby, avšak ak vezmeme do úvahy poplatky spojené s notárskymi a inými službami za nehnuteľnosť, ktoré môžu tvoriť až desatinu celkovej ceny hypotekárneho úveru, môžeme skonštatovať že konečná suma bude vysoká. Dlhodobu najnižšiu úroky využívajú podniky v Nemecku, kde sa úroková sadzba pohybuje okolo jedného percenta, čo však na druhej strane vystrelilo cenu nehnuteľností o astronomických 65% oproti roku 2010.¹¹

Na slovenskom trhu si podnik môže vybrať zo širokej škály hypotekárnych úverov od rôznych bánk. Čo sa týka Všeobecnej Úverovej Banky, kapitál podniku poskytne, ak funguje minimálne rok, má ukončené jedno účtovné obdobie a prešiel kritériami, ktoré banka ustanovila v rámci bonity, čiže si overí, či bude podnik schopný splácať úver vrátane úrokov. Hodnotu nehnuteľnosti nechá banka stanoviť súdnym znalcom. Ako formu istej protihodnoty v rámci

---

¹⁰ HYRÁNEK, Eduard a kol. *Dlhové financovanie*. Bratislava: EKONÓM, 2012. 46-47 s. ISBN 978-80-225-3365-2.

¹¹HREBÍK, Michal – MURKO, Marek. *Hypotéky v zahraničí a na Slovensku* [elektronický zdroj]. [2018-12-05]. Dostupné na: https://www.finvia.sk/hypoteky-v-zahranici-a-na-slovensku-kde-sa-oplati-uver-viac?utm_source=finvia-group&utm_campaign=blog-detail&utm_medium=web

zabezpečenia požaduje nehnuteľnosť na území Slovenskej republiky, na ktorú nemôže byť obmedzený prevod vlastníckeho práva, taktiež sa vyžaduje, aby táto nehnuteľnosť bola riadne poistená. Pri poskytnutí úveru žiada od podniku dokumenty ako vyplnenú žiadosť o získanie úveru, daňové priznanie a účtovnú závierku za posledný rok, doklady o zabezpečení a oprávnenia vykonávať podnikateľskú činnosť. Pri svojom produkte Profihypo úver, ktorý možno čerpať do maximálnej výšky 500 000€ uvádza, že je jeho možnosť poskytnúť ho podniku okrem klasického spôsobu aj bezúčelovo, alebo účelovo pre vybraných členov komôr, napríklad Slovenskej lekárskej komore. Tento spôsob úveru okrem investovania do nehnuteľnosti poskytuje možnosť splatiť ním úver, ktorý už podnik má, možno ním ďalej financovať aj nehmotný majetok, a 30% zo sumy si môže vyčleniť a manipulovať s ním bez dokladu jeho využitia.¹²

Pre porovnanie so susednou Českou republikou môžeme spomenúť Českou spořitelnu, ako jedného z najväčších hráčov na trhu a jej hypoteční úvěr, ktorý pre podniky poskytuje až do výšky 30 miliónov českých korún, s dobou splatnosti až na 25 rokov.¹³

Ani jedna zo spomínaných bánk neuvádza presné úrokové sadzby, ani minimálnu spodnú hranicu, na ktorej sa začínajú, preto si pre porovnanie uvedieme banky, ktoré pri svojich produktoch majú uvedené, od akej sadzby možno kapitál poskytnúť, a to Tatra Banku, a ČSOB ako českého zástupcu. Túto spodnú hranicu úroku využijeme pre našu kalkuláciu, pričom pre výpočet sme použili ACT/360 a ostatné poplatky spojené s úverom sme do úvahy nebrali.

Tabuľka 2 Porovnanie hypotekárnych úverov vybraných bánk

Banka	Tatra banka	ČSOB
Výška hypotéky	500 000€	500 000€
Splatnosť hypotéky	15 rokov	15 rokov
Úroková sadzba	2,45 %	3,29 %
Percentuálna miera nákladov	2,51 %	3,39 %
Mesačná splátka	3 330,61€	3 534,80€
Úroky spolu	99 476,64€	136 212,16€
Zaplatené spolu	599 476,64€	636 212,16€

Zdroj: vlastné spracovanie

¹²VÚB Banka [elektronický zdroj]. [2018-12-08]. Dostupné na: <https://www.vub.sk/firmy-podnikatelia/produkty-sluzby/uvery-financovanie/uvery-pre-podnikatelov-male-firmy/profihypo-uvery/>

¹³ Česká spořitelna [elektronický zdroj]. [2018-12-08]. Dostupné na: <https://www.csas.cz/cs/podnikatele-firmy/financovani>

1.1.3 Projektové financovanie ako špeciálna forma dlhu

Tento spôsob financovania je bankami posudzovaný individuálne. Čo sa týka tohto projektu, jeho podstatu tvorí podrobná analýza prípravy a realizácie zámeru, pričom dôjde aj k posúdeniu, či sú výnosy, ktoré podnik uvádza pre realizáciu projektu reálne, pretože z nich sa potom zvyčajne spláca úver a úroky. Možno ho využiť podobne ako pri hypotekárnom úvere na zabezpečenie komerčných a rezidenčných nehnuteľností, prípadne samostatne určených výrobných celkov, napríklad v oblasti energetických projektov.

Raiffeisen bank v Česku prostredníctvom tohto financovania pomáha pri realizácii plánov podniku bez toho, že by podnik musel začiatku disponovať zdrojmi pre splatenie úveru. Súčasťou jeho poskytnutia je aj možnosť odborného stanoviska k projektu. Financovanie výrobných celkov prináša prostriedky pre projekty v rôznych odvetviach, okrem energetiky môže ísť napríklad aj o obnoviteľné zdroje energie, budovanie infraštruktúry alebo telekomunikácií. Táto banka umožňuje čerpanie postupne alebo naraz, pri fixných, alebo pohyblivých úrokoch zložených z referenčnej sadzby EURIBOR, PRIBOR alebo LIBOR a marže, ktorú si banka určuje. Ako zaistenie banka vyžaduje buď aktíva daného podniku, alebo jeho akcie a podiely. Ďalej požaduje, aby podnik situoval svoju činnosť na území danej krajiny, bol účelovo založený na prevádzku financovaného projektu a ničoho iného, taktiež je zvedavá na finančný plán, časový harmonogram pre celú dobu trvania a zdroje, ktoré majú byť základom budúcich plánovaných výnosov. Samozrejme musí splniť všetky podmienky a podpísať zmluvu.¹⁴

Slovenská Tatra Banka svoje projektové financovanie podobne ako Raiffeisen Bank rozdeľuje podľa účelu čerpaného úveru na nehnuteľnosti a energetické projekty. Pri poskytovaní financií na administratívne budovy, obchodné, logistické, a priemyselné priestory a haly vyžaduje isté podmienky ako Raiffeisen Bank, ale uplatňuje si aj záložné právo na pohľadávky, ktoré by podniku mohli v budúcnosti vzniknúť. Okrem skôr spomenutých požiadaviek apeluje napríklad aj na rozpočet celkových nákladov, opis projektu a miesta, kde

---

¹⁴ Raiffeisen Bank [elektronický zdroj]. [2018-12-08]. Dostupné na: <https://www.rb.cz/firmy/financovani/projektove-financovani>

je situovaný, informácie o stavebnom povolení, dodávateľoch, prípadne nájomcoch a informáciách o výške vlastných zdrojov podniku.¹⁵

1.1.4 Podniky a možnosť emitovania obligácií

Podľa právnej úpravy v Slovenskej republike, vychádzajúc zo zákona č. 530/1990 Zb. o dlhopisoch v znení neskorších predpisov, možno dlhopis definovať ako „cenný papier, s ktorým je spojené právo majiteľa požadovať splácanie dlžnej sumy v menovitej hodnote a vyplácanie výnosov z nej k určitému dátumu a povinnosť osoby oprávnenej vydávať dlhopisy(d ďalej len emitent) tieto záväzky splniť.“¹⁶

Subjektom, ktorí sa stanú majiteľmi dlhopisov, musí podnik vyplácať v dohodnutom čase výnos vo forme úroku, čím dochádza k postupnému vyplateniu pôvodne vzniknutého dlhu. Podnik v tomto prípade dostane finančné zdroje tak, že vydá určitý počet obligácií, tie sa následne rozpredajú na kapitálovom trhu rôznym subjektom, ktorí ich nakupujú s očakávaním, že za svoje investície budú odmenení prislúchajúcim úrokom. V našej trhovej ekonomike zvyčajne podnik presunie sprostredkovanie emisií do rúk cieľových zákazníkov bankám či makléorským firmám. Tá ich k blížiacemu sa času splatnosti stiahne z trhu a takisto sa stará o úrokové výnosy a to, aby sa dostali do rúk majiteľom dlhopisov.¹⁷

Na Slovensku sa v júni tohto roku končila splatnosť obligácií firmy Energetický a priemyslový holding, ktorá pôsobí prevažne na Slovensku, v Českej republike, Poľsku a Británii, v spolupráci s J&T Bankou, ktoré boli vydané na tri roky, pričom celková suma činila až 75 miliónov eur. O vydanie dlhopisov sa postarala slovenská dcérska spoločnosť EPH Financing SK, za ktorú materská spoločnosť garantovala 100 percentné krytie ich záväzkov, pričom sľúbený úrok predstavoval 4,2 percenta.¹⁸

Podniky si pomocou emitovania obligácií môžu otvoriť cestu pre expanziu aj do zahraničia. Ako príklad možno uviesť český podnik Photon Energy, ktorá získala touto formou

---

¹⁵ Tatra Banka [elektronický zdroj]. [2018-12-08]. Dostupné na: <https://www.tatrabanka.sk/sk/business/uvery-financovanie/projektove-financovanie/financovanie-nehnutelnosti/>

¹⁶ HRVOLOVÁ, Božena a kol. *Analýza finančných trhov*. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2015. 218 s. ISBN 978-80-7478-948-9.

¹⁷ VLACHYNSKÝ, Karol a kol. *Podnikové financie*. Bratislava: Iura Edition, 2009. 171 s. ISBN 978-80-8078-258-0.

¹⁸ SITA. *J&T Banka uvedie dlhopisy EPH za 75 miliónov* [elektronický zdroj]. [2018-11-30]. Dostupné na: <https://venergetike.sk/jt-banka-uvedie-dlhopisy-eph-za-75-milionov/page/10/>

dlhového financovania peniaze na otvorenie pobočky v Austrálii, ktorá je dnes samostatná a funguje bez pomoci štátnej podpory. Vydanie dlhopisov prebehlo pod záštitou Českej národnej banky, nominálna hodnota dosahovala necelých 1110 eur a splatnosť obligácii predstavovala sedem rokov.¹⁹

Pri riešení toho, kde v rámci Slovenska uložiť voľné peňažné prostriedky, ktoré by generovali finančné prostriedky, ktoré by aspoň o malý kúsok zvýšili hodnotu pri pôsobení inflácie si mnohé subjekty trhu zvolia dlhopisy slovenských podnikov. Tie sú aj po odčítaní všetkých poplatkov schopné zabezpečiť väčší výnos, ako napríklad terminovaný vklad a produkujú zdanlivo bezpečnejšie peniaze ako akciové fondy. Neplatí to len na Slovensku, ale možno to považovať za súčasný globálny trend prinášať formu investovania do lokálnych korporátnych dlhopisov. Pre kupujúcich sa zdá prívetivejšie nakúpiť obligácie domáceho podniku, ktorý poznajú, a do istej miery tu zohráva rolu aj pocit, že majú istý podiel na finančnom rozvoji domácej ekonomiky. Medzi výhodu možno zaradiť aj to, že subjekty v našich podmienkach držia obligácie zväčša až do konca splatnosti. Podniky sa pomocou obligácií dostanú k väčšiemu objemu kapitálu, ako by im vedela, prípadne bola ochotná poskytnúť banka. Tým pádom okrem vlastných a bankových zdrojov prichádza ďalší kapitál z dlhopisov a podnik môže realizovať oveľa viac projektov a tým diverzifikovať svoje riziko medzi viacero aktivít a sektorov, z čoho samozrejme v konečnom dôsledku plynie väčší zisk nielen pre podnik, ale aj pre investorov. Pre podnik ďalej plyní výhoda, že túto formu dlhu nemusí zakladať majetkom a pri využívaní nadobudnutého kapitálu nemá až tak zviazané ruky a môže s ním nakladať flexibilnejšie. Na rozdiel bankového financovania má podnik pri obligáciách vyššie náklady na kapitál. Oproti akciovému kapitálu, ktorý patrí k vlastným zdrojom je však financovanie pomocou dlhopisov neporovnateľne lacnejšie. Čo sa týka zahraničia, financie nadobudnuté z dlhopisov sú považované za lacnejšiu a flexibilnejšiu formu než je bankový úver. Vo väčšine prípadov sa jedná o emisie, ktorých splatnosť sa šplhá na sedem a viac rokov, čo zabezpečí zdroje pre činnosť a rozvoj podniku v dlhodobom časovom horizonte.²⁰

---

¹⁹ TASR. *České solárne firmy expandujú do zahraničia* [elektronický zdroj]. [2018-11-30]. Dostupné na: <https://openiazoch.zoznam.sk/cl/172421/Ceske-solarne-firmy-expanduju-do-zahranicia>

²⁰ MITTAŠ, Marek. *Dlhopisy slovenských firiem*. [elektronický zdroj]. [2018-11-30]. Dostupné na: <https://www.investujeme.sk/clanky/dlhopisy-slovenskych-firiem-co-treba-vediet-pred-ich-kupou/>

1.2 Nadobudnutie cudzích zdrojov alternatívnou cestou

Pri dlhodobých úveroch môže podnik siahnuť aj po alternatíve nazývanej lízing. Ten spočíva v tom, že podnik si prenajme tovar dlhodobej spotreby od poskytovateľa, ktorému ho následne uhrádza podľa podmienok, na ktorých sa spolu popredu zhodli. Z hľadiska toho, ako dlho lízing podnik využíva možno vymedziť dve samostatné kategórie tohto produktu a to finančný a operatívny. Pri operatívnom lízingu ide o krátkodobý prenájom, kedy čas, ktorý podnik využíva poskytnutý majetok je kratší ako jeho celková životnosť. Takúto zmluvu môže podnik vypovedať, je zbavený práva na kúpu využívaného majetku, čo sa však týka prevádzkového chodu, poskytovateľ zabezpečuje servis a údržbu po celý čas spolupráce s podnikom, čo je preň výhodou keďže nemusí vynakladať dodatočné náklady, ak by sa napríklad pokazil prenajatý stroj alebo auto. Dlhodobú spoluprácu medzi podnikom a poskytovateľom možno označiť ako lízing finančný. Od operatívneho ho odlišujeme tým, že ekonomická životnosť je v zhode s dĺžkou jeho poskytovania, alebo sa jej veľmi približuje. Po uplynutí spolupráce je podniku umožnené majetok získať, ak by mal záujem a prostriedky na jeho odkúpenie. Vo väčšine prípadov zmluvu nemožno vypovedať počas toho, ako trvá a pre podniky sa tejto forme prisudzuje väčší význam než operatívne lízingu. Finančný lízing možno ďalej rozčleniť na tri alternatívy. V prvej sa jedná o jednoduchý lízing, kedy spolu uzavrujú zmluvu prenajímateľ, ktorý získal lízingový objekt od dodávateľa a podnik, ktorý ho plánuje využívať. Druhá alternatíva sa nazýva leverage lízing, využiť ju možno pri investíciách väčšieho charakteru a významu, kedy poskytovateľ vloží len určitú časť z vlastného vrečka a zvyšok zabezpečí veriteľ, napríklad banka, ktorá vstúpi do zmluvného vzťahu. Tretiu alternatívu možno pomenovať ako spätný lízing a spočíva v tom, že ak sa firma dostane do zlej finančnej situácie a nemá potrebnú likviditu, odpredá lízingovej spoločnosti napríklad zariadenie, ktoré jej patrí a získa tým potrebné financie. Následne, keďže stroj potrebuje pre výrobu uzavrie so spoločnosťou zmluvu o prenájme tohto stroja. Stroj vlastne vôbec neopustí firmu, jeho majiteľ však už naďalej nie je podnik, ale lízingová spoločnosť.²¹

Situáciu ohľadom finančného lízingu v Česku možno vykresliť na produkte, ktorý ponúka Česká spořitelna. Minimálna doba, na ktorú lízing poskytuje sa pohybuje od 36 do 114 mesiacov, podľa odpisovej skupiny. Podnikom produkt ponúka na širokú škálu využitia, napríklad aj na poľnohospodárske či lesnícke technológie. Ako výhody pre podnik uvádzajú

---

²¹ HYRÁNEK, Eduard a kol. *Dlhové financovanie*. Bratislava: EKONÓM, 2012. 111-113 s. ISBN 978-80-225-3365-2.

nižší nátlak na cashflow, keďže splácanie je dlhodobé, splátky sú taktiež ochotní prispôbiť aktuálnej situácii podniku a jeho príjmom, ďalej je tu možnosť odpočtu DPH z celej sumy lízingovej splátky alebo aj šetrenie vlastných zdrojov financovania.²²

Na Slovensku patrí medzi popredných poskytovateľov lízingu UniCredit bank, ktorá svoje služby pre podnik sústreďuje na automobily, dopravnú techniku alebo stroje a iné dôležité zariadenia, bez ktorých by sa pri svojej činnosti nezaobišiel. Doba splácania taktiež začína na 36 mesiacoch a banka nevyžaduje žiadnu akontáciu, čo môže pre podnik predstavovať výhodu. Medzi ďalšie plusy patrí aj to, že splátky možno uplatniť aj pre formu zrýchleného odpisovania a vo finančnej núdzi, do ktorej by sa mohol podnik dostať banka vie splátky oddialiť. Ak má podnik o lízing záujem, a je zvedavý na výšku splátky, úrokov a dĺžku obdobia splácania, stačí na webovej stránke banky vyplniť krátky formulár, po ktorom spätne dostane informácie na požadovaný objekt financovania. Každá banka alebo leasingová spoločnosť podľa údajov z dotazníka vypočíta nezáväznú ponuku pre podnik, vychádzajúc z jej finančných ukazovateľov a ostatných parametrov pre odhad výšky lízingovej splátky.²³

---

²² ERSTE LEASING [elektronický zdroj]. [2018-12-09]. Dostupné na: <http://www.ersteleasing.cz/produkty/financi-leasing>

²³ UniCredit Leasing [elektronický zdroj]. [2018-12-09]. Dostupné na: <https://www.unicreditleasing.sk/sk/Financovanie/Stroje-a-zariadenia/Financny-lizing>

2 Cieľ práce

Hlavným cieľom bakalárskej práce je využiť získané informácie a poznatky pri analyzovaní dlhodobého dlhu v podniku, štýlu, akým ho podnik aktívne využíva a pri odhalení celkového dopadu tohto záväzku na podnik a jeho finančnú situáciu.

Pre úspešné splnenie hlavného cieľa, ktorý sme si stanovili, musíme najskôr nadobudnúť menšie, čiastkové ciele, ktoré svojím podielom prispievajú na konečnom naplnení našej úlohy. Pre teoretickú časť to budú nasledujúce body:

- pomocou teoretických poznatkov presne zadefinovať dlhodobý dlh podniku;
- priblíženie jednotlivých možností, ktoré vie podnik využiť na zabezpečenie majetku nevyhnutného pre jeho činnosť;
- predstavenie a komparácia produktov, ktoré sa na trhu nachádzajú a ktoré majú podniky na výber pri svojom rozhodovaní.

Zvolené čiastkové ciele z praktickej časti sú:

- uvedenie, priblíženie a charakterizácia vybraného podniku, jeho hlavnej činnosti a potreby disponovať dlhodobým hmotným majetkom;
- podrobenie podniku finančno-ekonomickej analýze;
- porovnanie lízingu podniku s rovnakým lízingovým produktom na kratšie obdobie;
- komparácia lízingu s inou alternatívou, ktorú by podnik mohol zvoliť a zistiť výhody jednotlivých dlhov.

Naplnenie nami stanovených čiastkových cieľov nám pomôže pri analyzovaní situácie, v akej sa podnik momentálne nachádza, taktiež určiť, akou mierou sa na nej podieľa dlhodobý dlh a ako ovplyvňuje celkový chod firmy. Ich splnenie nám následne dovoľí zhodnotiť výhodnosť vybraného produktu a sformulovať alternatívne riešenia, ktoré by pre podnik mohli predstavovať výhodnejšiu formu financovania majetku.

3 Metodika práce a metody skúmania

Táto časť práce je zameraná na charakterizovanie podniku Strojár s.r.o., ktorý vystupuje ako náš objekt pozorovania, pričom kapitola taktiež zahŕňa zdroje informácií, z ktorých sme vychádzali a použité metódy pri našom skúmaní. Ako prvé je rozobratie finančnej a ekonomickej analýzy, ďalej sme sa pozreli na štruktúru podnikového majetku, jeho zdrojov a nakoniec na výpočet jednotlivých pomerových ukazovateľov. Vypočítané hodnoty sme si následne porovnali s podnikmi pôsobiacimi v obrábacom odvetví (SK NACE 256) podľa obratu do 3,3 mil. eur ročne, do ktorého sa Strojár s.r.o. zaraďuje. V ďalšom bode sme porovnali finančný lízing vybraného podniku s alternatívnym produktom na trhu ponúkaného pri kratšej dobe splácania. Ako posledné sme skomparovali výhodnosť obstarania majetku cestou, ktorú si Strojár s.r.o. vybral s alternatívnymi možnosťami, ako si zaobstarat' majetok potrebný na fungovanie chodu výroby.

3.1 Charakteristika objektu skúmania

Spoločnosť Strojár s.r.o. začala svoje pôsobenie na Západnom Slovensku, pričom na trhu pôsobí už viac ako 20 rokov v kruhu obrábacích strojárskych firiem. Spočiatku sa orientovala najmä na obchodnú činnosť, no po niekoľkých rokoch pôsobenia a nabierania skúseností rozšírila túto primárnu náplň podnikania o obrábanie súčiastok, a taktiež o opravy, udržiavanie a modifikovanie rôznych foriem a nástrojov. V tomto smere objavila svoje poslanie a budúcnosť a preto postupne dala prvotnú obchodnú činnosť do úzadia a sústredila sa na strojársku výrobu. Spočiatku sa zamerala na rôzne montážne, zváracské, zámočnicke či údržbárske práce. Od začiatku však vo vedení prúdila predstava, že z firmy sa raz stane jeden z najmodernejších a konkurencie schopných podnikov v oblasti 3D tlače a skenovania, reverzného inžinierstva či trieskového obrábania. Aby Strojár s.r.o. naplnil svoj plán, rozhodol sa zaobstarat' si pre svoju činnosť najmodernejšie japonské či nemecké stroje, ktoré aj napriek svojej veľkej vstupnej investícii aj po niekoľkých rokoch používania spĺňajú svojimi parametrami požiadavky trhu. Podnik je skôr zameraný na malé série, prípadne kusovú výrobu, v ktorej sa snaží pomocou týchto technológií dosiahnuť pre svoje výstupy čo najväčšiu kvalitu a spokojnosť zákazníka. Momentálne spoločnosť vlastní viacero ISO certifikátov a taktiež je osvedčená aby mohla vykonávať výskumnú činnosť a vývoj.

3.2 Spôsob získavania údajov a ich zdroje

Aby sme boli schopní splniť náš cieľ, museli sme sa prvotne sústrediť na získanie potrebných teoretických poznatkov, ktoré nám ozrejmia, v čom spočíva problematika danej témy a aké sú možné východiská pre jej spracovanie. Po dôkladnom preštudovaní a získaní potrebných znalostí sme mohli svoju pozornosť upriamiť na praktickú časť, kde sme boli schopní s ich pomocou rozobrať vybraný podnik Strojár s.r.o. a pomocou analyzovania majetku a zdrojov majetku venovať pozornosť problému manažovania dlhodobého dlhu v tejto jednotke. Pri získavaní teoretických aj praktických zručností sme siahli po domácej a zahraničnej odbornej literatúre, internetových stránkach so súvisiacimi informáciami, účtovných závierkach zo skúmaných období a pri potrebe objasnení niektorých doplňujúcich otázok súvisiacich s praktickou časťou sme neváhali využiť osobný rozhovor.

3.3 Použité metódy vyhodnotenia a interpretácie výsledkov

Pri spracovaní bakalárskej práce, interpretácií a vyhodnotení výsledkov sme využili nasledovné metódy:

- pozorovanie – pomocou tejto metódy sme mohli preskúmať historický a súčasný stav podniku, jeho situáciu na trhu a taktiež javy, ktoré ho počas skúmaného obdobia poznamenali;
- komparácia – tú sme využili v teoretickej, ale najmä v praktickej časti na porovnávanie podniku s odvetvím a porovnávaní alternatívnych produktov;
- analýza – bola využitá pri rozoberaní situácie na trhu vzhľadom na riešenú tému, v praktickej časti pri finančnej a ekonomickej situácie podniku a taktiež pri pomerových ukazovateľoch;
- syntéza – nám pomohla jednotlivé analyzované prvky spojiť dokopy a vytvoriť si tak celkový obraz o podniku;
- abstrakcia – do úvahy sme pri vypracovaní brali len relevantné aspekty;
- indukcia – zo získaných a spracovaných údajov sme skompletizovali záver.

4 Výsledky práce

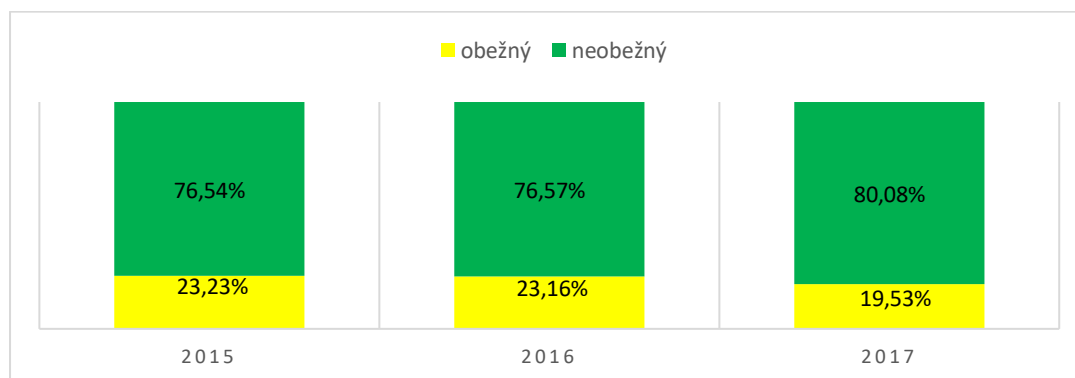
Pre podnik a najmä pre výrobnú firmu ako je Strojár s.r.o., je najdôležitejšie zabezpečiť si dlhodobý majetok, ktorý je nevyhnutný pre jeho podnikateľskú činnosť a aktivitu. Je veľmi dôležité, aby si podnik zvládol manažovať dlhodobý dlh tak, aby neohrozoval jeho finančnú a ekonomickú situáciu a taktiež sa vyhol problému straty solventnosti a schopnosti splácania. Strojár s.r.o. používa na obstarávanie strojov a iného dlhodobého majetku prevažne finančný lízing. Výhodnosť tejto možnosti a porovnanie s ostatnými alternatívnymi produktami sú obsahom tejto kapitoly.

4.1 Finančno-ekonomický pohľad na situáciu podniku Strojár s.r.o.

Vďaka tejto metóde sme si mohli priblížiť situáciu podniku v rokoch 2015 až 2017 a sledovať, ako sa medziročne menili jednotlivé položky súvahy. Analyzovanie údajov z účtovnej závierky nám poslúžilo ako základ pre výpočet zmien, ktoré medzi rokmi nastali a premietnuť ich do percentuálneho zobrazenia.

4.1.1. Majetok podniku

Na základe grafu, ktorý sme vypracovali je jasne vidieť, že štruktúra obežných aktív jednoznačne prevláda nad neobežnými, v prvých dvoch prípadoch tvoria viac ako tri štvrtiny a v poslednom až 80% celkového objemu.

Graf 1 Zloženie majetku podniku Strojár s.r.o.

Zdroj: vlastné spracovanie podľa údajov z účtovných závierok

Neobežný majetok tvorí prevažnú časť celkového vlastníctva Strojára s.r.o.. Rok za rokom je jeho podiel stále väčší a to aj na úkor obežného, ktorý počas nami skúmaného obdobia zaznamenal pokles o viac ako 3%. Kvôli malému percentuálnemu podielu sme do grafu nedali časové rozlíšenie tvoriacu chýbajúcu časť celku.

Tabuľka 3 Majetková štruktúra

	položka	2015	2016	2017
A.	majetok neobežný	2072635	1775448	1850367
A.I.	dlhodobý nehmotný majetok	8164	9215	3506
A.I.2	<i>softvér</i>	8164	9215	3506
A.II.	dlhodobý hmotný majetok	1676069	1766233	1876861
A.II.1.	<i>pozemky</i>	37595	37595	37595
A.II.2.	<i>stavby</i>	833322	823758	798132
A.II.3.	<i>samostatné hnutelné veci</i>	752259	843109	951401
A.II.6.	<i>ostatný dlhodobý hmotný majetok</i>	42798	40975	38937
A.III.	Dlhodobý finančný majetok	388402	0	0
B.	majetok obežný	629144	536939	451265
B.I.	zásoby	255321	271952	212828
B.I.5.	<i>tovar</i>	129464	65166	55956
B.II.	dlhodobé pohľadávky	34432	17515	0
B.III.	krátkodobé pohľadávky	318499	227422	224594
B.V.	finančné účty	20892	20050	13843
C.	časové rozlíšenie	5993	6291	9145
	spolu	2707772	2318678	2310777

Zdroj: vlastné spracovanie podľa údajov z účtovných závierok

Podľa našich výpočtov dosahoval majetok Strojára s.r.o. svoje maximum počas sledovaných období v roku 2015, po ktorom nastal výrazný pokles o necelých 390 000€. Veľký vplyv na pokles mali najmä podiely v prepojenom podniku, ktoré nám po tomto období zo súvahy celkom vypadli. Okrem týchto cenných papierov v ďalších rokoch k výraznému kolísaniu majetku nedošlo, rozdiel medzi nimi nepredstavoval ani jedno celé percento.

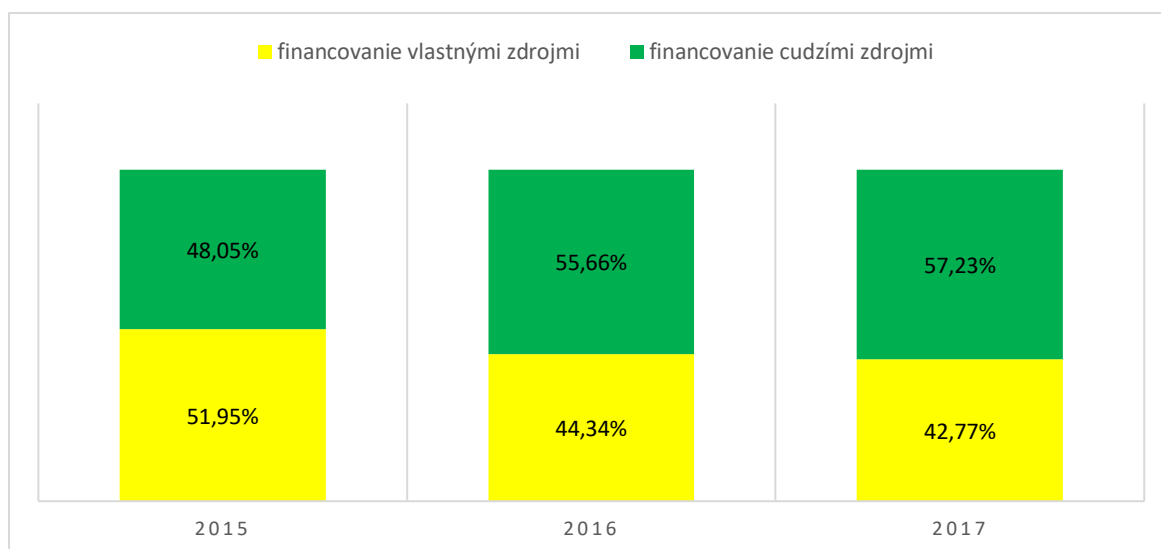
Neobežný majetok v prvom období zastupoval podielovo najviac peňazí, následne priniesol ďalší rok pokles o viac ako 14% a nakoniec v roku 2017 poskočil o 3% späť smerom hore. Dlhodobý nehmotný majetok tvorí jediná položka ktorou je softvér a dlhodobý finančný majetok nám po roku 2015 úplne vypadol zo súvahy. Najdôležitejšie dva celky hmotného majetku dlhodobého charakteru nám tvoria stavby a samostatne hnutelné veci, pričom druhý

spomenutý bod medzi jednotlivými rokmi zaznamenáva určitý nárast, konkrétne o viac ako 5% v roku 2016 a takmer 12% k roku 2017. Strojár s.r.o. sa snaží držať pokroku dnešnej doby a preto patrí medzi jeho prioritné starosti modernizácia. Aj preto sa snaží každý rok zaobstarávať novšie a kvalitnejšie stroje, čo sa nám odráža v náraste samostatne hnutelných vecí. Samozrejme svoj podiel na zabezpečovaní majetku má aj to, že podnik bol nútený porozhliadnuť sa po možnosti vlastnej dopravy.

Obežného majetku je rok čo rok stále menej, ak sa pozrieme na druhé obdobie, možno vidieť výrazný úbytok, takmer 15%, avšak ani rok 2017 nepriniesol zmenu k lepšiemu a celkovo možno vyčísliť od začiatku po koniec až 28% úbytok obeživ. Čo sa týka najvýznamnejších položiek, môžeme sem zaradiť zásoby, ktorých hodnota medzioročne osciluje, najprv sa nám navýšili o 6%, následne však prepadli o skoro 20%, čo možno zhodnotiť ako celkový 14%-ný vývoj smerom nadol. Najväčším vplyvom sa na ňom podieľal materiál, ďalej výroba, ktorá ešte nebola dokončená a nakoniec tovar, ktorý medzi prvými rokmi klesol o skoro 50%. Optimistický vývoj nám prinieslo sledovanie dlhodobých pohľadávok, z ktorých nám najprv polovicu uhradili a v ďalšom období sme sa ich úplne zbavili a pripísali sme si ich plné zinkasovanie. Pohľadávky, ktorých charakter bol len krátkodobý sa nám v roku 2016 znížili o 91 077€, čo je pomerne veľa vzhľadom na ich celkový objem a rok 2017 si zapísal len nepatrnú zmenu o 2 828€, čo je len nebadateľný rozdiel. Strojár s.r.o. sa snaží nedržať príliš veľký objem peňazí na finančných účtoch. Dve tretiny uchováva v hotovosti a len jednu tretinu vedie a ukladá na účtoch v bankách. Časové rozlíšenie je vzhľadom na objemy majetku vedené podnikom zlomková hodnota a preto sme mu nevenovali špecifickú pozornosť a význam.

4.1.2. Podnikové zdroje

Aby Strojár s.r.o. pokryl svoj majetok, ktorý využíva a bez ktorého sa pri svojej výrobnej a obchodnej činnosti nezaobíde, siahol okrem vlastných zdrojov aj na cudzie. Akými svojimi a akými cudzími zdrojmi disponuje možno vidieť na grafe nižšie, kde sú jednotlivé položky dané do pomeru.

Graf 2 Financovanie podniku

Zdroj: vlastné spracovanie podľa údajov z účtovných závierok

Ako možno zistiť podľa údajov z grafu, v prvom období, ktoré sme skúmali Strojár s.r.o. nemal problém s financovaním z vlastnej peňaženky a dokonca týmto spôsobom pokrýval viac ako polovicu svojho majetku. Zmena nastala ďalšie obdobie a podnik sa začal viacej sústreďovať na cudzie zdroje, ktoré sú preň vo svojej podstate lacnejšia alternatíva. Podiel vlastných zdrojov skresal o 8% a v tomto trende pokračoval aj ďalší rok, avšak nie až tak extrémnym pomerom ako predtým. Strojár s.r.o. sa zatiaľ snaží vyhýbať zadlženosti, ktorá by preňho mohla znamenať existenčné riziko.

Ako sme si už predtým spomínali, Strojár s.r.o. prišiel o svoju časť dlhodobého finančného majetku a tá sa svojim podielom podpísala o zníženie vlastného imania. Možno zhodnotiť, že tento trend znižovania vlastného imania má negatívny dopad. Čo sa záväzkov týka, rok 2016 priniesol len zanedbateľné zníženie o 842€, nasledujúce obdobie sa záväzky zvýšili o 2%, čo je tiež trend negatívny, avšak zvýšenie nepredstavuje nejaké vážne alarmujúce číslo. Prehľad vlastného imania a záväzkov si možno pozrieť v tabuľke 4.

Najväčší podiel na vlastných zdrojoch má zo všetkých položiek výsledok hospodárenia z predchádzajúcich období, keď v roku 2015 tvorilo skoro 70% vlastné imanie a taktiež rozdiely z precenenia o sume 377 399€. Ostatné položky tvorili necelé 3%. Počas nami analyzovaného obdobia sa základné imanie ani zákonné rezervné fondy nemenili a z celku tvorili iba veľmi malú časť. Ako môžeme vidieť, v roku 2016 dosiahli výsledky hospodárenia minulých období až 94% a nasledujúce obdobie má podiel až 99% z celkového vlastného

imania, čo je však skreslené posledným negatívnym výsledkom, ktoré predstavovalo stratu 42 621€.

Tabuľka 4 Zdroje financovania majetku

	položka	2015	2016	2017
A.	vlastné imanie	1396249	1028214	985593
A.I.	základné imanie	9958	9958	9958
A.IV.	zákonné rezervné fondy	42270	42270	42270
A.VI.	oceňovacie rozdiely z precenenia	377399	0	0
A.VII.	VH minulých rokov	961072	966622	975986
A.VIII.	VH za ÚO po zdanení	5550	9364	-42621
B.	záväzky	1291306	1290464	1318861
B.I.	záväzky dlhodobé	380300	426046	481704
B.I.9.	záväzky zo sociálneho fondu	5427	6631	8686
B.I.10.	iné dlhodobé záväzky	228143	277155	304395
B.I.12.	odložený daňový záväzok	146730	142260	168623
B.IV.	krátkodobé záväzky	768987	726244	746138
B.V.	krátkodobé rezervy	26606	37147	32478
B.VI.	bežné bankové úvery	115413	101027	58541
C.	časové rozlíšenie	20217	0	6323
	spolu	2707772	2318678	2310777

Zdroj: vlastné spracovanie podľa údajov z účtovných závierok

Záväzky mali v roku 2015 hodnotu 1 231 306€, z toho skoro 60% v zastúpení krátkodobých záväzkov a takmer 30% dlhodobé, na ktoré sme sa v našej práci sústredili a ktoré sú pre nás podstatné. Presnejšie ide o iné dlhodobé záväzky, medzi ktorými Strojár s.r.o. eviduje hneď niekoľko lízingov finančného charakteru, väčšinou kvôli nákupu strojov, bez ktorých sa nezaobíde pri svojej výrobe a prevádzke a taktiež viacero dopravných prostriedkov, najmä áut a dodávok typu van. Zvyšok tvorili bežné bankové úvery, takmer 9% a zvyšné percento časové rozlíšenie a rezervy krátkodobého charakteru. Ďalší rok nám krátkodobé záväzky poklesli o 5,89%, podnik však opätovne zainvestoval do finančného lízingu a tým sa nám o 10,74% navýšili záväzky dlhodobé, najmä vďaka iným dlhodobým záväzkom. Od tohto trendu podnik neupustil ani nasledujúce obdobie a tak sa nám opäť zdvihli dlhodobé záväzky, konkrétne o 11,55% oproti roku 2016. Krátkodobé záväzky tento rok stúpili len o zanedbateľných 2,66%. Celkové záväzky sa v strednom období oproti začiatočnému zmenili len v desatinách percent a v poslednom období narástli o 2,1%.

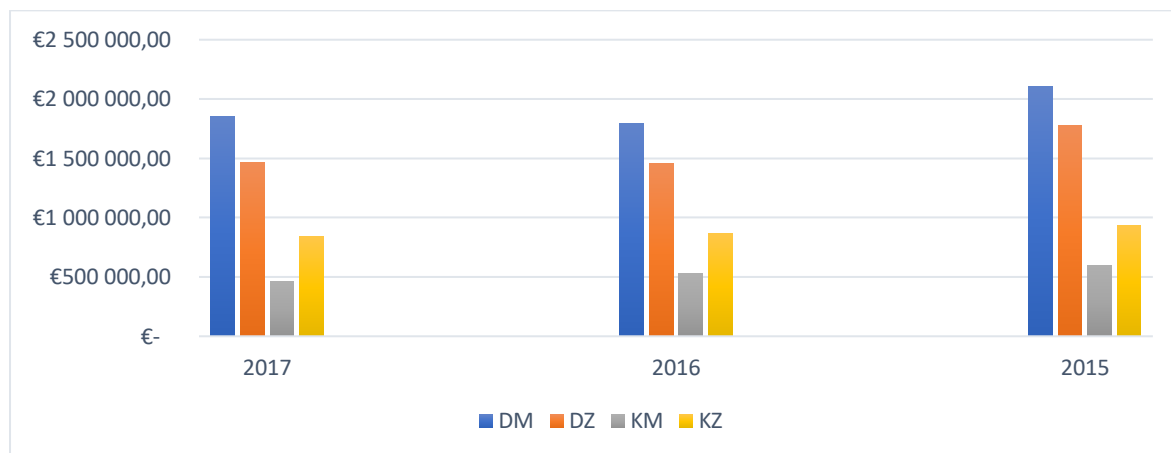
V nasledujúcej tabuľke môžeme vidieť hodnoty, ktoré nám vyšli z výpočtov čistého pracovného kapitálu a zlatého bilančného pravidla. Ako dôkaz, že sme počítali správne nám slúži porovnanie rozdielu medzi dlhodobými zdrojmi a dlhodobým majetkom, ktoré sa rovná rozdielu krátkodobého majetku a krátkodobých zdrojov.

Tabuľka 5 Výpočet čistého pracovného kapitálu a zlatého bilančného pravidla

2017					
DM	1850402	DZ	1467297	rozdiel	-383105
KM	460375	KZ	843480	rozdiel	-383105
2016					
DM	1792963	DZ	1454260	rozdiel	-338703
KM	525715	KZ	864418	rozdiel	-338703
2015					
DM	2107102	DZ	1776549	rozdiel	-330553
KM	600670	KZ	931223	rozdiel	-330553

Zdroj: vlastné spracovanie podľa údajov z účtovných závierok

Zlaté bilančné pravidlo hovorí o tom, že Strojár s.r.o. by mal mať dlhodobý majetok krytý takými zdrojmi, ktoré má na seba naviazané dlhodobo. Podľa neho môžeme určiť, či sa podnik nachádza v zdravej finančnej situácii a či môžeme hovoriť, že je stabilný.

Graf 3 Zlaté bilančné pravidlo

Zdroj: vlastné spracovanie podľa údajov z účtovných závierok

Z grafu možno jasne vidieť, že výška dlhodobého majetku, ktorý podnik vlastní, jednoznačne prevyšuje zdroje, ktorými by mal byť krytý a ktorým by sa mal rovnať, preto možno usúdiť že zlaté bilančné pravidlo nebolo ani v jednom zo sledovaných období dodržané.

V podniku vládne pre kapitalizácia a stabilita podniku nie je v poriadku. Čo sa týka krátkodobých zdrojov a krátkodobého majetku, taktiež je tu badateľná nezrovnalosť a ako možno vidieť, krátkodobé zdroje sú vyššie. Pre podnik to znamená, že v sledovaných obdobiach vykazuje nekrytý dlh. Stalo sa to, že podnik použil kapitál, ktorý pochádzal z cudzích zdrojov na pokrytie svojho dlhodobého majetku, čím sa vystavil nebezpečenstvu, pretože povinnosť vrátiť cudzie zdroje ho postihne pred tým, ako sa mu tento majetok navráti.

4.1.3. Analyzovanie pomerových ukazovateľov

Pre to, aby sme mohli dokonale určiť finančnú situáciu, v akej sa Strojár s.r.o. momentálne nachádza vieme použiť širokú škálu rôznych metód, pre nás bude východisková možnosť v podobe finančných pomerových ukazovateľov. Postupne si bližšie predstavíme údaje o podniku, ktoré nám pomôžu vytvoriť si relevantný obraz o likvidite, rentabilite a ukazovateľov zadlženosti a aktivity.

Likvidita podniku Strojár s.r.o.

Ak podnik nemá problémy s prítokom peňažných prostriedkov a úhradou vzniknutých záväzkov, môžeme o ňom tvrdiť že oplýva finančnou stabilitou. Naopak, ak je v problémoch a záväzky svojim dodávateľom zaplatí buď neskoro alebo aj vôbec, nachádza sa v kritickej situácii čo sa týka jeho existencie. Na spresnenie situácie v Strojári s.r.o. si postupne uvedieme pohotovú, bežnú a celkovú likviditu, ktorú porovnáme s priemerom všetkých slovenských podnikov pôsobiach v obrábacom odvetví priemyslu podľa SK NACE.

Tabuľka 6 Porovnanie likvidity podniku s mediánom v obrábacom odvetví

Strojár s.r.o.					Ostatné podniky v odvetví		
	vyjadrenie	2015	2016	2017	2015	2016	2017
L ₁	koeficient	0,0220	0,0231	0,0164	---	---	---
L ₂	koeficient	0,3709	0,2957	0,2935	0,96	0,99	1,03
L ₃	koeficient	0,6450	0,6082	0,5458	1,10	1,08	1,15

Zdroj: vlastné spracovanie podľa účtovnej závierky 2015-2017 a hodnôt z SK NACE

Ukazovateľ pohotovej likvidity nám približuje kauzalitu medzi majetkom, ktorý vykazuje najväčšiu likviditu, teda pohotovými peňažnými prostriedkami a všetkými záväzkami

krátkodobého charakteru, ktorými podnik oplýva. Určuje jeho schopnosť uhrádzať svoje záväzky a to pomerom vypočítanej hodnoty likvidity k 1€ krátkodobých záväzkov. Tá by sa mala bežne pohybovať v pomere 1:5, čo znamená, že na 1€ záväzkov by mala disponovať 20 centami finančného majetku. V roku 2015 dosiahol len 11% tejto hodnoty, ďalšie obdobie prinieslo nárast o 0,55% po ktorom však upadlo o 8,2%. Problém spočíva v tom, že podnik na finančných účtoch drží malé množstvo pohotových peňažných prostriedkov. Pri bežnej likvidite popri finančných účtoch počítame aj s krátkodobými pohľadávkami ktorých súčet udáva schopnosť hradiť vzniknuté krátkodobé záväzky. Počas celého skúmaného obdobia sa podniku darilo približovať priemeru v odvetví len z veľmi malej časti, najviac v roku 2015, kedy by aj po tom, čo by mu boli vyplatené všetky krátkodobé pohľadávky, by s finančnými prostriedkami z nich spolu s pohotovými peňažnými prostriedkami dokázal uhradiť len 37,09% všetkých svojich krátkodobých záväzkov, pričom priemerne podniky v odvetví zvládali zaplatiť až na 96%, v roku 2017 dokonca s 3% rezervou. Pri celkovej likvidite nám v menovateli pribúda ďalšia položka – zásoby. Krátkodobé záväzky by nemali presahovať 40-50% obežív, do ktorých nepatria pohľadávky dlhodobého charakteru. Náš podnik ďaleko zaostáva za priemerom a aj keby použije prostriedky z finančných účtov, zásob a krátkodobých pohľadávok, aj tak ich nezaplatí všetky. Jeho schopnosť vyplatiť krátkodobé záväzky je nedostačujúca, pričom každým sledovaným rokom ďalej klesala. Najnižšia hodnota bola v roku 2017, kedy by v jeho možnostiach bolo splatiť iba 54,58% všetkých krátkodobých záväzkov.

Využívanie majetku Strojára s.r.o.

Podnik by mal svoj majetok využívať s čo najväčšou efektivitou, pretože jeho nedostatok či nadbytok spôsobuje zbytočné náklady alebo úniky potenciálneho zisku. Aby sme zistili, v akej situácii sa nachádza vybraný podnik, vypočítali sme jeho ukazovatele aktivity za všetky analyzované obdobia.

Výpovedná hodnota ukazovateľa doby obratu zásob spočíva v tom, že udáva dobu, za ktorú spoločnosť priemerne predá svoje zásoby. V našom prípade táto doba každým rokom klesá, počas sledovaného obdobia o 9,5 dňa, čo možno podniku pripísať ako dobrý krok keďže tým pádom potrebuje menej zdrojov na financovanie svojich zásob. Ak porovnáme mediány v jednotlivých rokoch s dobou, ktorú potrebuje na obrat zásob náš podnik, potrebuje až o 80% viac času v prvých dvoch obdobiach a v roku 2017 4-násobnú dĺžku, čím patrí na dolné priečky v možnostiach svojho odvetvia.

Tabuľka 7 Porovnanie ukazovateľov aktivity s mediánom v obrábacom odvetví

Strojár s.r.o.					Ostatné podniky v odvetví		
	vyjadrenie	2015	2016	2017	2015	2016	2017
doba obratu zásob	v dňoch	34,64	29,8	25,16	6,09	5,57	6,13
doba splatnosti pohľadávok	v dňoch	43,79	28,95	24,61	60,74	60,88	64,30
doba splatnosti KP z OS	v dňoch	38,19	26,85	23,78	48,88	49,61	53,45
doba splatnosti záväzkov	v dňoch	142,6	136,2	134,54	96,03	87,18	86,48
doba splatnosti KZ z OS	v dňoch	36,61	30,01	33,91	37,53	37,95	33,17
obrat aktív	koeficient	1,07	1,13	1,42	1,72	1,64	1,69

Zdroj: vlastné spracovanie podľa účtovnej závierky 2015-2017 a hodnôt z SK NACE

Výpovedná hodnota ukazovateľa doby obratu zásob spočíva v tom, že udáva dobu, za ktorú spoločnosť priemerne predá svoje zásoby. V našom prípade táto doba každým rokom klesá, počas sledovaného obdobia o 9,5 dňa, čo možno podniku pripísať ako dobrý krok keďže tým pádom potrebuje menej zdrojov na financovanie svojich zásob. Ak porovnáme mediány v jednotlivých rokoch s dobou, ktorú potrebuje na obrat zásob náš podnik, potrebuje až o 80% viac času v prvých dvoch obdobiach a v roku 2017 4-násobnú dĺžku, čím patrí na dolné priečky v možnostiach svojho odvetvia.

Čo sa týka doby inkasa pohľadávok, z prvého pohľadu je jasné, že podnik má v tejto otázke veľmi dobré postavenie a jeho odberatelia si záväzky voči nemu splácajú skôr, ako dostávajú priemerne vyplatené pohľadávky ostatné obrábacie firmy. Najväčší rozdiel je badateľný v roku 2017, kedy priemer v odvetví činil viac ako 2,6 násobok doby, za ktorú dostal zaplattené Strojár s.r.o.. Splatnosť krátkodobých pohľadávok z obchodného styku sa u nášho podniku každým rokom znižuje, zatiaľ čo priemerná doba za rozoberanú dobu stúpila o 4,57 dňa. Najväčší rozdiel je zaznamenaný v roku 2017, konkrétne až 29,67 dňa.

Naopak to, ako dokáže podnik uhrádzať svoje záväzky, je úplne iná situácia. Tento ukazovateľ zodpovedá dobe od momentu vzniku záväzku až po dobu, kým ju nevyplatí. Počet dní síce medziročne klesal v odvetví aj v našom podniku, ani v jednom zo sledovaných období sa ale k priemerným hodnotám nepriblížil. Rozdiel medzi situáciou podniku Strojár s.r.o. a ostatnými firmami bol v rozmedzí 46-49 dní a nevykazoval teda nijaké extrémne zmeny oproti mediánu. Doba splácania krátkodobých záväzkov z obchodného styku sa pohybovala od 30,01 do 36,61 dní. Pozitívny trend podnik dosahoval v prvých dvoch obdobiach, keď v roku

2016 bol schopný úhrady o necelý deň skôr a v roku 2016 dokonca o 7,94 dňa skôr ako priemer, ale posledné obdobie si oproti mediánu pohoršil, avšak taktiež čas nepresahoval dlhšiu dobu ako deň.

Efektívnosť využitia celkových aktív, takzvaný obrat aktív nám určuje koľko krát ročne sa nám obrátia naše celkové aktíva. V nami sledovaných obdobiach nastáva medziročný nárast, podnik si polepšil z pôvodných 1,07 na takmer 1,42, čím zabezpečil rýchlejšiu premenu aktív do podoby tržieb. Za mediánmi v odvetví vo všetkých troch prípadoch zaostával, podarilo sa mu však z pôvodného rozdielu o 0,65 skresat' túto diferenciu len na 0,27.

Zadlženosť Strojára s.r.o.

Prostredníctvom ukazovateľov zadlženosti sa monitoruje štruktúra finančných zdrojov podniku. Čím vyšším podielom vlastných zdrojov podnik disponuje, tým je stabilnejší a nezávislejší. Ak má prevažnú časť svojich zdrojov z cudzieho vrečka, vykazuje labilnosť a prípadné výkyvy na trhu naň môžu mať existenčné dopady.

Tabuľka 8 Porovnanie ukazovateľov zadlženosti s mediánom v obrábacom odvetví

Strojár s.r.o.					Ostatné podniky v odvetví		
	vyjadrenie	2015	2016	2017	2015	2016	2017
Celková zadlženosť aktív	%	47,69	55,57	57,07	64,48	68,13	64,52
Pomer VI k Z	koef.	1,08	0,8	0,75	0,46	0,49	0,56
dlhodobá zadlženosť aktív	%	14,04	18,37	20,85	3,8	5,51	4,68
úverová zadlženosť aktív	%	4,26	4,36	2,53	0,01	4,36	5,54
krytie úrokov	koef.	2,91	1,59	-0,04	15,13	13,98	15
tokové zadlženie	roky	7,73	5,37	12,48	4,99	4,54	4,64

Zdroj: vlastné spracovanie podľa účtovnej závierky 2015-2017 a hodnôt z SK NACE

Podľa stredných hodnôt v odvetví sa pohybuje priemerná zadlženosť aktív v sledovaných obdobiach v rozmedzí od 64,48 do 68,13. Strojár s.r.o. vykazuje výrazne nižšie hodnoty a v roku 2015 mal dokonca prevažnú časť aktív krytú z vlastných zdrojov. Medzi sledovaným obdobím však prišlo k nárastu zadlženosti a počas sledovaného obdobia sa zvýšila o 9,38%. Pomer vlastného imania k záväzkom vykazuje úplne odlišné hodnoty ako ostatné podniky v odvetví, v roku 2015 mal podnik dokonca viac zdrojov vo vlastnom imaní ako

v záväzkoch. Postupne sa však vlastné imanie znížilo po tom, ako podnik kompletne prišiel o svoj dlhodobý finančný majetok a to malo za následok zníženie koeficientu o 0,28 v roku 2016, pričom aj v poslednom období klesal.

Veľmi veľké výkyvy môžeme sledovať pri dlhodobej zadlženosti aktív, podnik presahuje mediány v odvetí najviac v roku 2017 a to až o 16,17%. Strojár s.r.o. dáva radšej prednosť dlhodobej formy zadlženia. Pri úverovej zadlženosti možno pozorovať veľké výkyvy, najprv presiahnutie o 4,25%, následne zhodu s mediánom v odvetví, po ktorej nasledoval pokles o 3,01%. Ukazovateľ krytia úrokov nám vypovedá o tom, koľko krát podnik vie zaplatiť úroky zo súčtu výsledku hospodárenia pred zdanením a nákladových úrokov. V našom prípade je podnik oproti odvetviu v nevýhode a jeho schopnosť platiť tieto úroky je oveľa nižšia, najmä kvôli nízkemu výsledku hospodárenia. V roku 2017 dokonca kvôli strate nevykazoval schopnosť platenia úrokov a dostal sa do záporných čísel. S tým má súvislosť aj tokové zadlženie, kedy by skúmaný podnik potreboval oveľa viac času na splatenie svojich dlžôb financovaných ziskom a odpismi. V poslednom analyzovanom období hovoríme skoro o 3-násobne dlhšej potrebnej dobe.

Rentabilita podniku Strojár s.r.o.

Pomocou ukazovateľov rentability možno vyjadriť výnosnosť úsilia podniku, okrem toho sa tiež označujú aj ako ukazovatele návratnosti. Ich výpočtom možno vyjadriť mieru intenzity využitia, reprodukcie a zhodnotenia kapitálu, ktorý bol do podniku vložený.

Tabuľka 9 Porovnanie ukazovateľov rentability s mediánom v obrábacom odvetví

Strojár s.r.o.					Ostatné podniky v odvetví		
	vyjadrenie	2015	2016	2017	2015	2016	2017
ROS	%	0,19	0,29	-1,22	-	-	-
ROE	%	0,4	0,91	-4,32	24,57	19,91	21,04
ROI	%	0,5	0,97	-1,3	-	-	-
ROA	%	0,205	0,004	-0,0184	7,12	7,59	7,48

Zdroj: vlastné spracovanie podľa účtovnej závierky 2015-2017 a hodnôt z SK NACE

ROS(rentabilita tržieb) nám vyjadruje, koľko eur čistého zisku pripadá na euro tržieb. Prvé dva roky sa mu darilo vyprodukovať 0,19 až 0,29% čistého zisku, v poslednom roku však kvôli strate išla do záporných hodnôt.

Vďaka ROE(rentabilita VI) vieme o podniku zistiť, koľko ČZ nám pripadne na jednu jednotku investovaného kapitálu podniku. Zo sledovaných období bol najúspešnejší rok 2016, kedy z eura investovaného kapitálu dokázal vyťažiť 0,91 centa, celkovo sa však oproti mediánu v odvetví pohybuje na výrazne nižších číslach. Posledné obdobie z neho nedokázal zarobiť nič a taktiež pre spomínanú stratu prichádzal z každého investovaného eura o 4,32 centa. Toto obdobie môžeme pre podnik označiť za krízové.

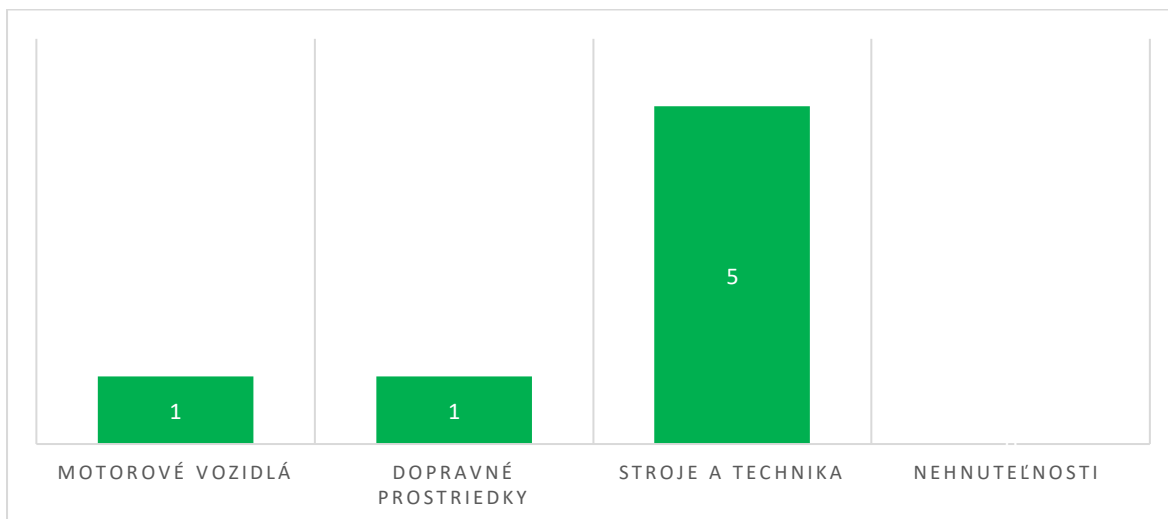
Rentabilita kapitálu inak známa aj pod skratkou ROI nám hovorí, s akou intenzitou dochádza k podniku k reprodukovaní vloženého kapitálu. Za časť, ktorú tvorí vlastný kapitál je to čistý zisk a pre cudzí zasa úrok. Spolu teda dostávame celkovú rentabilitu zo zdrojov vlastných aj požičaných. ROI dosahovalo o kúsok lepšie výsledky ako Strojár s.r.o. pri spomínanom ROE.

Hrubá rentabilita aktív tzv. ROA je veľmi podobná ukazovateľu ROI, do pomeru dáva zisk a celkové aktíva podniku bez ohľadu na spôsob financovania. Tak isto ako v predchádzajúcich ukazovateľoch, v roku 2017 bola jej hodnota záporná a predošlé dve obdobia boli je hodnoty 0,004 a 0,205. Vo všetkých porovnávaných prípadoch sa Strojár s.r.o. výrazne odchyľuje od strednej hodnoty ostatných podnikov. Ovplynené je to najmä tým, že hlavnú úlohu tu zohráva zisk, ktorý v podniku napriek tomu že má viac ako 3 miliónový ročný obrat nepresiahol sumu väčšiu ako niekoľko tisíc eur.

4.2 Porovnanie lízingu podniku s lízingom s kratšou dobou splatenia

V tejto časti práce sme svoju pozornosť sústredili porovnaniu finančného lízingu, ktorý podnik aktuálne má a spláca s obdobným produktom ponúkaným na trhu, ktorý je dnes pre fyzické a právnické osoby bežne dostupný a bez problémov by ho mohol podnik dostať počas pár dní a použiť ho na obstaranie konkrétnej veci.

Finančný lízing je uzatváraný na dlhšie obdobie a po úplnom splatení lízingovej spoločnosti sa objekt financovania za určitý zostatkový poplatok prepíše do vlastníctva podniku. Počas jeho plynutia je právnym vlastníkom spoločnosť, zatiaľ čo podnik produkt aktívne využíva. Lízingové spoločnosti ponúkajú lízing pre mnoho účelov, ktoré môžeme rozdeliť do nasledovných kategórií: motorové vozidlá alebo vozidlá, ktoré prinášajú určitý úžitok, pričom je možnosť financovať nové aj ojazdené autá; dopravné vozidlá ako ťahače alebo aj autobusy; stroje a technické zariadenia; a v niektorých prípadoch aj nehnuteľnosti.

Graf 4 Rozdelenie predmetu lízingu v podniku

Zdroj: vlastné spracovanie z interných údajov podniku za rok 2015-2017

V grafe 3 môžeme vidieť, do čoho firma v rámci finančného lízingu investovala v priebehu analyzovanej doby. Pre manažérske potreby bola nútená zaobstarat' auto značky Citroen, ktoré splatí v priebehu 4 rokov, podobne ako nákladné vozidlo na zaobstarávanie tovaru pre podnik. Najviac však využívala lízing pre stroje a techniku, keďže jej obstaranie by vyžadovalo na priamu kúpu obrovské finančné prostriedky, ktoré by si podnik nemohol dovoliť naraz zaplatiť a využil výhodu toho, že stroje môže splatiť postupne v nižších mesačných splátkach a to aj napriek tomu, že v konečnom dôsledku stroj preplatí.

Ten, kto chce využívať možnosť finančného lízingu, musí splniť určité podmienky ktoré banky alebo lízingové spoločnosti vyžadujú. Zväčša si samostatne určujú podmienky pre fyzické a pre právnické osoby, keďže každá z nich má odlišné postavenie a situáciu. Pre fyzické a právnické osoby platí, že prvým krokom a podmienkou je podať vypísanú žiadosť a kópiu občianskeho alebo pasu, pre fyzickú osobu potenciálneho majiteľa a pre právnickú oprávnenú osobu. Pri oboch tiež vyžadujú kópiu aktuálneho výpisu zo živnostenského alebo obchodného registra podľa typu osoby. Ďalšími náležitosťami už klasicky bývajú účtovná závierka, výpis z účtu z posledného mesiaca, vlastníctvo prideleného DIČ a IČ a aj daňové priznanie za posledné obdobie činnosti, ktoré slúži na preukázanie transparentnosti podniku a jeho zámerov. Rozdiely vznikajú aj v tom, či chce daná osoba na lízing auto, alebo napríklad stroje. Pri strojoch v podmienkach vznikajú rozdiely, kedy spoločnosti požadujú pre fyzické osoby kópiu daňového priznania, výkazy o záväzkoch a majetku za plynúce a dve prechádzajúce obdobia a za toto obdobie tiež výkaz o príjmoch a výdavkoch. Pre právnické osoby potom stačí len predložiť hospodárske výkazy za prebiehajúce a dve predchádzajúce účtovné obdobia. Ak by išlo o osobu fyzickú, ktorá nepodniká, poskytovateľ potrebuje dva doklady totožnosti, priblíženie toho, čoho by sa lízing týkal, doklady podľa ceny a vyžadovanej akontácie, zdokladovanie zárobku osoby a v určitých prípadoch ešte dodatočné požiadavky podľa situácie žiadateľa.

Podmienkou finančného lízingu býva, že podnik by mal disponovať na začiatku určitou čiastkou finančných prostriedkov, ktorú zaplatí spolu s prvou splátkou. Táto prvá zvýšená platba sa nazýva akontácia a predstavuje určitú čiastku z ceny obstarávaného predmetu v percentuálnom vyjadrení. Zväčša sa požadovaná akontácia pohybuje od 10-70%, aj keď niektoré spoločnosti lákajú svojich potenciálnych záujemcov na nulovú akontáciu. Náš podnik využil vo všetkých spomínaných prípadoch 20%. Pre podnik je samozrejme výhodnejšie zaplatiť na začiatku čo najväčšiu časť z obstarávacej ceny, keďže tým neprefinancuje celú sumu majetku a taktiež zaplatí na lízingových úrokoch menšiu čiastku. Nižšia akontácia je teda nevýhodná a stojí podnik zbytočné finančné prostriedky, ktoré by si našli svoje využitie inde.

Pri tejto forme obstarávania majetku je nutné podotknúť, že lízingové spoločnosti od podniku často krát vyžadujú aj poistenie na daný predmet obstarania, napríklad pri aute havarijné poistenie vinkulované práve v prospech spoločnosti. To znamená, že ak dôjde napríklad k havárii, poisťovňa najskôr odškodňuje poskytovateľa lízingu a až potom podnik. Stať sa môže, že vznikne aj totálna škoda a poistenie nepokryje celú časť sumy v takom prípade musí podnik spoločnosti zvyšnú časť doplatiť. Čo sa týka splácania, podnik platí pravidelnú

rovnakú čiastku, okrem prvej zvýšenej splátky a ku koncu obdobia, kedy naňho prejdú vlastnícke práva zaplatí zostatkovú predajnú cenu, ktorá predstavuje len veľmi malý zlomok z ceny na obstaranie. S lízingom sú tiež spojené úrokové sadzby, ktoré však vo väčšine prípadov nie sú zverejnené a zistiť sa dajú až na základe vypracovanej ponuky od banky alebo lízingovej spoločnosti.

V nasledovnej tabuľke si porovnáme finančný lízing, ktorý momentálne podnik spláca s možnosťou, že by sa rozhodol pre kratšie obdobie splácania s vyššími mesačnými splátkami. Lízing, ktorý si podnik zobral je cez banku, ktorá pôsobí na českom aj slovenskom trhu a okrem bankových služieb má aj časť venujúcu sa lízingovým zmluvám. Porovnávať ho budeme s ponukou od lízingovej spoločnosti SG Equipment Finance, ktorá od roku 2011 vystupuje ako dcérska spoločnosť Komerční banky. Svoju úlohu sústreďuje na poskytovanie rôznych druhov strojov, od výrobných až po obrábacie či polygrafické, poľnohospodárskej techniky a dopravných prostriedkov. Okrem finančného poskytuje aj operatívny lízing, a taktiež sa zaoberá poskytovaním úverov. V Česku má 7, na Slovensku 2 pobočky a počet jej klientov predstavuje viac ako 3000.

Tabuľka 10 Vstupné údaje pre lízing

	podnik	alternatíva
Obstarávacia cena	18250€	18120€
Doba splácania(mesiace)	48	36
Akontácia(20%)	3650€	3624€
Zostatková cena na konci obdobia	50€	50€

Zdroj: vlastné spracovanie

V tabuľke 10 môžeme vidieť vstupné údaje, ktoré obsahujú obstarávaciu cenu za vozidlo, dobu splácania, akontáciu a zostatkovú cenu na konci obdobia.

Obstarávaný majetok bolo auto typu van, konkrétne dodávka od značky Peugeot. Podnik bral auto pri vyššej cene ako sa dá momentálne na trhu kúpiť a preto je aj pri porovnávaných produktoch rozdielna akontácia pri zachovaných 20% z celkovej ceny vozidla, v našom prípade o 36€. Keďže zmluva nášho podniku neobsahovala poistné, tak sme s ním nepočítali ani pri alternatívnom produkte.

Tabuľka 11 Porovnanie lízingu na 4 roky s alternatívou rovnakého lízingu na 3 roky

	v €
PODNIK	splátka
<i>Prvá zvýšená splátka</i>	3650
<i>Mesačná splátka</i>	323,78
<i>Spolu</i>	19191,44
ALTERNATÍVA	splátka
<i>Prvá zvýšená splátka</i>	3624
<i>Mesačná splátka</i>	419,88
<i>Spolu</i>	18739,68
ROZDIEL	splátka
<i>Prvá zvýšená splátka</i>	26
<i>Mesačná splátka</i>	-96,1
<i>Spolu</i>	451,76

Zdroj: vlastné spracovanie

Prvá splátka zahŕňa akontáciu a platí sa samostatne, pričom v tom istom mesiaci je ešte potrebné uhradiť aj splátku mesačnú, to znamená že na začiatku musel podnik uhradiť až 4770€, čo je 82,66€ menej ako pri našom alternatívnom návrhu. Splátkový kalendár, ktorý momentálne podnik mesačne uhrádza obsahuje anuitu nižšiu o 96,1€ oproti nášmu návrhu. Je pravda, že v tom podnik vníma výhodu keďže mu na mesačnej báze odchádzajú aj čiastky za iné predmety finančného lízingu, ktorých mesačná splátka je v niektorých prípadoch až viacnásobne väčšia a spolu sú preň teda mesačné náklady na splácanie vysoké a nemôže si vo viacerých prípadoch zvoliť kratšiu dobu splácania a zbaviť sa tak svojich finančných prostriedkov. Vzhľadom na veľkosť podniku a jeho ročný obrat je možné predpokladať, že podnik by si mohol dovoliť aj alternatívny lízing s vyššou mesačnou splátkou. V konečnom dôsledku môžeme skonštatovať, že ak by sa podnik uchýlil k nášmu alternatívnejmu prípadu, dlh by splatil o jeden rok skôr a k dobru by si pripísal 542,3€, ak do úvahy neberieme súčasnú hodnotu peňazí.

4.3 Komparácia finančného lízingu s inou úverovou formou

V tejto kapitole sa zameriame na výhodnosť jednotlivých foriem úverov a finančného lízingu, pričom si porovnáme záväzok, ktorý náš podnik má s produktom Tatra banky, konkrétne BusinessÚver^{TB}Expres. Banka tento produkt poskytuje bez potreby určitej hmotnej zábezpeky a taktiež nie je potrebné uvádzať dôvod pre poskytnutie. Tento úver poskytuje na kratšie aj dlhšie obdobie podľa toho, do čoho by chcel podnik investovať. Napríklad pre splatenie pohľadávok alebo investícií, ktoré je schopný podnik splatiť do roka má v portfóliu pripravenú variantu kontokorentného úveru, ak by však podnik hľadal chýbajúce financie na dlhodobý majetok ako napríklad stroje či iné hmotné veci, úver je možné zobrať aj ako splátkový, najviac však na 6 rokov. Jeho výška je zhora ohraničená sumou 150 000€, banka ho poskytuje s expresným schválením a nezáleží na tom, či je podnik jej klientom alebo len zákazníkom.

Spoločne si porovnáme lízing nášho podniku aj s kontokorentným aj so splátkovým úverom. Čo sa týka financovaného predmetu, ide o univerzálny frézovač používaný v strojárskom priemysle, Strojár s.r.o. ho používa na frézovanie materiálu zo súčiastok, čím ju upravuje do požadovaného tvaru. Zmluva je uzatvorená na 5 rokov, pričom po jej splatení podnik stroj odkúpi za zostatkovú sumu 50€. V nasledujúcej tabuľke sú údaje vypočítané podľa jednotlivých druhov financovania.

Tabuľka 12 Porovnanie úveru, kontokorentu a lízingu

druh úveru	finančný lízing	kontokorentný úver	splátkový úver
počet rokov	5	1	5
obstarávacia cena	112300	112300	112300
celkovo zaplatíme	143500	121845,5	135908,2
rozdiel	31200	9545,5	23608,2

Zdroj: vlastné spracovanie

Ak by si podnik zobral kontokorentný úver a hneď by zakúpil stroj, zaplatil by najnižšiu sumu zo všetkých možností. Svoju rolu tu však hrá fakt, že podnik by bol nútený vyplatiť svoju dlžobu za veľmi krátke obdobie. Pri výpočte sme použili úrok 8,5%, čo je spodná hranica za ktorú banka bežne poskytuje tieto úvery. Podnik by však musel obozretne využívať tento úver, pretože pri prekročení stanoveného limitu má banka prísne úroky z prečerpania vo výške 25%. Ak sa pozrieme na lízing, ktorý sa Strojár s.r.o. rozhodol zobrať, suma je zo všetkých možností najväčšia a to o dosť výrazný podiel takmer 70% oproti kontokorentnému úveru. Čo sa týka

tretej možnosti, teda úveru na splátky, oproti kontokorentnému je suma vyššia o takmer 60%. Banka pri poskytovaní úveru týmto variantom uplatňuje 7% úrok pri lineárnom splácaní. Táto možnosť splácania mu prináša výhodu v tom, že stav úveru s každou ročnou platbou klesá, keďže čiastka úroku sa znižuje a splátka ostáva rovnaká počas celej doby zmluvného vzťahu. Úrok platený prvé obdobie predstavoval sumu 7861€ a ak ho porovnáme s posledným rokom, kedy bol vo výške 1584,8€, vidíme že jeho zníženie každým rokom klesalo o 20%, tak ako základ splátky pre výpočet úroku.

Tieto údaje však predstavujú značné skreslenie, keďže realita je väčšinou úplne iná ako sa zdá. Dôležitým faktorom, ktorý pri porovnávaní produktov a ich výhodnosti musíme brať do úvahy je časová hodnota peňazí. Finančné prostriedky, ktoré dnes vlastníme majú totiž úplne inú hodnotovú silu, akú môžu mať v budúcnosti. Každým rokom rovnaký objem peňazí ktorý máme dnes predstavuje nižšiu a nižšiu hodnotu. Ak by sme sa teda pozreli na to, že Strojár s.r.o. platí ročne sumu 23 200€, ak tú istú sumu odvedie aj v štvrtom či piatom roku, v skutočnosti je dnešná sila tých peňazí nižšia v rozsahu až niekoľko tisíc eur. Preto všetky hodnoty, ktoré sme zatiaľ vypočítali podrobíme metóde časovej hodnoty peňazí a porovnáme výhodnosť týchto produktov vzhľadom k súčasnej hodnote.

Tabuľka 13 Porovnanie úveru, kontokorentu a lízingu vzhľadom na súčasnú hodnotu

druh úveru	finančný lízing	kontokorentný úver	splátkový úver
počet rokov	5	1	5
obstarávacia cena	112300	112300	112300
celkovo zaplatíme	125859,9	121845,5	116485,78
rozdiel	13599,9	9545,5	4185,78

Zdroj: vlastné spracovanie

Pri kontokorentnom úvere neočakávame žiadnu zmenu, pretože jeho charakter je krátkodobý. Pri výpočte finančného lízingu sme museli zohľadniť úrok, ktorý bol skutočne platený. Skutočnú úrokovú sadzbu sme dostali z výpočtu platenej dane vynásobenej celkom zníženým o sadzbu dane, následne sme všetko vydělili 100 a dostali číslo 5,6%, ktoré predstavovalo potrebné číslo pre ďalšie výpočty. Nasledujúcim krokom sme ho aplikovali do zásobiteľa a vypočítali tak hodnotu potrebnú k výpočtu. Suma ročných lízingových splátok vynásobená zásobiteľom na 5 rokov pri 5,6% úrokovej sadzbe spolu s pričítaním akontácie tvorila sumu 13599,9€, čím sa oproti predchádzajúcemu prípadu výrazne znížila až o 56,41%. Oproti kontokorentnému úveru už teda nie je tak drahý produkt, ako sa pred aplikovaním súčasnej hodnoty pôvodne zdalo. Aj napriek tomu je kontokorent stále lacnejší o 29,81%. Pri

úvere na splátky bolo taktiež nutné použiť upravenú úrokovú sadzbu 5,6%. Ročné platby, ktoré mali klesajúci charakter sme pomocou odúročiteľa prenásobili a vypočítali tak súčasnú hodnotu jednotlivých ročných platieb. Ich celková hodnota predstavovala 116 485,78€, čím sa zo všetkých troch možností stala najvýhodnejšou, dokonca tvorila len 43,85% zo sumy kontokorentného úveru. Cena, ktorú by podnik musel zaplatiť za túto formu úveru je 4185,78€ a tak sa preň stáva najvhodnejšou možnou alternatívou.

Tabuľka 14 Splátkový plán najvýhodnejšieho úveru

rok	stav úveru, začiatok obdobia(v €)	splátka (v €)	úrok (v €)	ročná platba(v €)	odúročiteľ (v €)	SH platieb (v €)
1	112300	22460	7861,0	30321,0	0,9447	28713,99
2	89840	22460	6288,8	28748,8	0,8968	25781,92
3	67440	22460	4720,8	27180,8	0,8492	23081,94
4	45040	22460	3152,8	25612,8	0,8042	20597,81
5	22640	22460	1584,8	24044,8	0,7615	18310,12
spolu	---	112300	23608,2	135908,2	---	116485,8

Zdroj: vlastné spracovanie

Na to, aby si frézovač podnik zaobstaral splátkovým úverom potrebuje 112 300€. Splátka úveru je každé obdobie 24 640€ a počas neho sa nemení. Každý ďalší rok ju od odčítame od hodnoty na začiatku predošlého obdobia, pričom úrok tvorí 7% z aktuálneho stavu na začiatku roka. Súčet ročných platieb je 135 908,2€ za celých 5 rokov, ak však pozeráme koľko podnik vynaložil prostriedkov za zadováženie frézovača vzhľadom k súčasnosti, suma je o 14,29% nižšia a predstavuje najvhodnejšiu voľbu pre nákup tohto produktu.

5 Diskusia

Vo väčšine podnikov dochádza k situácii, že vlastné zdroje na zabezpečenie podnikateľskej činnosti, prípadne na jej zachovanie alebo rozšírenie nie sú dostačujúce a podnik sa preto musí uchýliť k cudzím zdrojom financovania. Keďže čiastky, ktoré potrebujú podniky na takúto aktivitu nie sú najmenšie, jednou z vhodných alternatív pre podnik je práve dlhodobý dlh. Tento spôsob financovania umožňuje podniku nevynaložiť naraz obrovské financie, napríklad za obstaranie strojov potrebných na jeho činnosť, ale dáva im možnosť splácať ho postupne v menších čiastkach. Na trhu ponúkajú rôzne druhy bankových či nebankových subjektov veľké množstvo produktov a je len na podniku, aby si vybral ten, ktorý je pre neho vhodný a ktorý pre neho predstavuje najvýhodnejšie riešenie svojej situácie.

Nech už sa rozhodne pre akýkoľvek dlhodobý dlh, či už finančný lízing alebo napríklad dlhodobý úver, mal by si to dopredu pozorne premyslieť a naštudovať si všetky atribúty, ktoré mu z uzatvorenia takejto zmluvy vyplývajú. Podnik je obozretný ohľadom výberu, od koho si požičiava a pred nebankovými inštitúciami a súkromnými osobami dáva radšej prednosť bankovým spoločnostiam, ktoré sú zárukou korektného vzťahu poskytovateľ-prijemca a ktorého ceny sa pohybujú na úrovni trhového priemeru. Ako ďalšie sa treba zamyslieť, koľko peňazí vlastne potrebuje a aké dlhé obdobie chce alebo je schopný splácať. Strojár s.r.o. si väčšinou volí dlhšie obdobie, v príklade porovnania finančného lízingu zvolil obdobie 48 mesiacov, kedy platí mesačnú splátku 323,78€, čo sa bez ohľadu na súčasnú hodnotu ukázalo ako nevýhodnejšie oproti finančnému lízingu poskytovaného alternatívnou spoločnosťou na 36 mesiacov, konkrétne o 451,76€. Vzhľadom na množstvo peňazí, ktoré Strojár potreboval na obstaranie frézovača bol dlhodobý dlh a hlavne finančný lízing jednou z mála vhodných možností. Keďže obstarávacia cena niekoľkonásobne prevyšuje jeho priemerný zisk za skúmané obdobia, financovanie cez dlhodobý dlh predstavovalo najlepšiu možnosť. Po našich prvotných výpočtoch nám síce vyšlo, že finančný lízing nie je najvhodnejšiu možnosťou a je preplatený oproti splátkovému úveru, kedy cena úveru predstavovala 23608,2€, zatiaľ čo finančný lízing až 31200€. Pretože splatnosť dlhodobého dlhu presahuje jeden rok, a hodnota peňazí sa v čase znižuje, prepočítali sme prvotné výsledky do súčasnej hodnoty a výhodnosť jednotlivých produktov sa výrazne zmenila. Finančný lízing síce stále vyšiel ako drahšia možnosť, keď jeho cena predstavovala 13599,9€, zatiaľ čo splátkový úver sa z prvotnej čiastky 23608,2€ znížil len na 4185,78€ a vyšiel teda ako najlacnejšia možnosť, prekvapivý však bol vývoj kontokorentného úveru, kedy sa z pôvodne najvýhodnejšej možnosti dostal na druhé

miesto s ohľadom na výhodnosť a splátkový úver prevýšil viac ako dvojnásobne. Podnik by si preto mal najprv porovnať viacero ponúk od rozličných subjektov a pozrieť sa na výhodnosť jednotlivých produktov z hľadiska nákladov, či už ide o úrokovú sadzbu, poplatky alebo o rôzne dodatočné náklady napríklad za poistenie.

Dlhodobý dlh a jeho manažment môžu postihnúť rôzne riziká, preto si podnik musí byť istý, že je schopný svoj dlh splatiť a nehrozí mu nebezpečenstvo vo forme exekúcie. Niektoré spôsoby financovania ponúkané na trhu umožňujú v prípade nesolventnosti a problémov, do ktorých sa podnik môže dostať, odklad splátok, čo podniku môže avšak nemusí poskytnúť dostatočný čas na postavenie sa späť na nohy. Strojár s.r.o. momentálne nemá problém s tým, že by neuhrádzal svoje mesačné splátky a to aj napriek tomu, že výsledok hospodárenia za posledné sledované obdobie predstavoval stratu. Keďže banky sú si vedomé, že situácia kedy podnik nebude schopný splatiť svoj dlh môže nastať kedykoľvek, v niektorých produktoch ako napríklad pri hypotekárnych úveroch vyžaduje určitú záruku predtým, než podniku poskytne peniaze.

Už popri práci na teoretickej časti sme si všimli, že situácia na peňažnom trhu z hľadiska ponuky produktov finančných inštitúcií je rozmanitá. Každý subjekt, ktorý poskytuje peniaze sa snaží vytvoriť čo najlepšie produkty, ktorými by zaujal a pritiahol čo najväčší počet podnikov. Čo sa týka ponuky produktov, zväčša bývajú rozdelené do jednotlivých sekcií, ktoré spolu súvisia. Takto vznikajú sekcie obchodného, korporátneho či špeciálneho financovania, medzi ktoré patrí napríklad aj podpora od Slovenskej záručnej a rozvojovej banky, ale aj sekcie určené pre lízing, či už finančný alebo operatívny. Po vypracovaní práce, pri odhalení jeho finančnej a ekonomickej situácie a po vyriešení jednotlivých úloh však možno skonštatovať, že pre podnik Strojár s.r.o. vzhľadom na jeho situáciu, podnikovú kultúru, fungovanie a orientáciu sú najvhodnejšie formy financovania prostredníctvom dlhodobého dlhu splátkový úver a finančný lízing.

Záver

Bakalárska práca sa skladá z dvoch nosných okruhov, teoretickej a praktickej časti. V teoretickej časti sme svoju pozornosť upriamili na financovanie majetku podniku z dlhodobých zdrojov a to konkrétne v úverovej forme, ktorá môže mať okrem podoby termínovanej pôžičky, emitovania obligácií či projektového financovania aj hypotekárny charakter. V ďalšej podkapitole sme venovali pozornosť alternatívnej forme financovania – finančnému lízingu.

Ďalším krokom bolo určenie si hlavného cieľa, ktorý chceme dosiahnuť v kapitole cieľ práce. Tým bolo využiť získané informácie a poznatky pri analyzovaní dlhodobého dlhu v podniku, štýlu, akým ho podnik aktívne využíva a odhaliť celkový dopad tohto záväzku na podnik a jeho finančnú situáciu. Nasledovala kapitola metodika a metódy skúmania práce, kde sme si ozrejmili, ako sme postupovali a aké metódy sme využili pri písaní práce.

V praktickej časti sme si najprv rozobrali finančnú a ekonomickú situáciu podniku, a jednotlivé pomerové finančné ukazovatele. To nám pomohlo bližšie určiť stav a majetkovú situáciu podniku. Zistili sme, že podnik drží prevažnú časť aktív v neobežnom majetku. Taktiež sme zistili, že počas sledovaného obdobia sa znížil kvôli strate dlhodobého finančného majetku, čo ovplyvnilo do značnej miery celú súvahu. Podľa mediánu v odvetví možno pomocou vypočítaných pomerových ukazovateľov zhodnotiť, že podnik nedosahuje priemerné hodnoty likvidity podobných podnikov. Má však dobré postavenie ohľadom inkasovania pohľadávok, ktoré sa mu odberatelia snažia vyplácať čo najskôr. Naopak na splatenie záväzkov vyžaduje dlhšiu dobu, možno však vidieť medziročné zlepšenie. Celkovo však možno zhodnotiť, že podľa pomerových ukazovateľov sa situácia podniku z roka na rok zhoršuje. V ďalšej podkapitole praktickej časti sme si porovnali finančný lízing na dodávku, ktorý si firma zobrala na 4 roky s trhovou ponukou rovnakého typu vozidla so splatnosťou kratšou o jeden rok. Vyšlo nám, že lacnejšie by náš vyšla alternatívna možnosť, výsledky však nie sú prepočítané do súčasnej hodnoty. V poslednej časti výsledkov sme do komparácie dali finančný lízing, ktorý vybraný podnik zobral na stroj potrebný do výroby s dvomi alternatívnymi možnosťami jeho financovania. Jednou bol splátkový a druhou kontokorentný úver. Bez prepočítania údajov do súčasnej hodnoty nám vyšlo, že podnik si zvolil zbytočne predražený spôsob obstarania majetku, avšak po prepočítaní sa výsledky nelíšili až v tak značnej miere a aj keď sa spočiatku javil ako najvýhodnejší kontokorentný úver, vzhľadom na súčasnú hodnotu je najvýhodnejší splátkový.

Strojár s.r.o. a aj všetky ostatné podniky majú možnosť financovať svoj dlhodobý majetok rôznymi spôsobmi, či už tými ktoré sme si uviedli alebo inými, musia sa však dopredu pozrieť, ku ktorému sa vzhľadom na ich situáciu a možnosti môžu uchýliť a ktorá pre nich predstavuje najlacnejšiu možnosť.

Zoznam použitej literatúry

Tlačené knihy, monografie, vedecko-kvalifikačné práce

1. JÁNOŠOVÁ, Veronika. *Zdroje financovania podniku*. Bratislava: EKONÓM, 2008. 132 s. ISBN 978-80-225-2447-6.
2. VLACHYNSKÝ, Karol a kol. *Podnikové financie*. Bratislava: Iura Edition, 2009. 524 s.
3. ISBN 978-80-8078-258-0.
4. HYRÁNEK, Eduard a kol. *Dlhové financovanie*. Bratislava: EKONÓM, 2012. 186 s. ISBN 978-80-225-3365-2.
5. HRVOĽOVÁ, Božena a kol. *Analýza finančných trhov*. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2015. 516 s.
6. ISBN 978-80-7478-948-9.

Elektronické dokumenty a internetové zdroje

1. Dlhové financovanie [elektronický zdroj]. [2018-11-29]. Dostupné na: <https://managementmania.com/sk/dlhove-financovanie-debt-financing>
2. Cudzí kapitál [elektronický zdroj]. [2018-11-29]. Dostupné na: <https://managementmania.com/sk/cudzi-kapital>
3. VÚB Banka [elektronický zdroj]. [2019-12-05]. Dostupné na: <https://www.vub.sk/ludia/tlacove-centrum/tlacove-spravy/2017/vub-ziskala-50-milionov-na-projekty-malych-strednych-podnikov-velkych-korporacii-verejneho-sektora-na-slovensku.html>
4. Slovenská sporiteľňa [elektronický zdroj]. [2018-12-05]. Dostupné na: <https://www.slsp.sk/sk/biznis/financovanie-investicnych-potrieb/investicny-splatkovy-uver-pre-klientov-s-obratom-nad-1mil>
5. Tatra Banka [elektronický zdroj]. [2018-12-07]. Dostupné na: <https://www.tatrabanka.sk/sk/business/uvery-financovanie/investicne-financovanie/>
6. VÚB Banka [elektronický zdroj]. [2018-12-07]. Dostupné na: <https://www.vub.sk/firmy-podnikatelia/produkty-sluzby/uvery-financovanie/financovanie-pre-firmy/investicne-financovanie/>

7. Slovenská sporiteľňa [elektronický zdroj]. [2018-12-07]. Dostupné na: <https://www.slsp.sk/sk/biznis/financovanie-investicnych-potrieb/investicny-splatkovy-uver-pre-klientov-s-obratom-nad-1mil>
8. HREBÍK, Michal – MURKO, Marek. *Hypotéky v zahraničí a na Slovensku* [elektronický zdroj]. [2018-12-05]. Dostupné na: https://www.finvia.sk/hypoteky-v-zahranici-a-na-slovensku-kde-sa-oplati-uver-viac?utm_source=finvia-group&utm_campaign=blog-detail&utm_medium=web
9. VÚB Banka [elektronický zdroj]. [2018-12-08]. Dostupné na: <https://www.vub.sk/firmy-podnikatelia/produkty-sluzby/uvery-financovanie/uvery-pre-podnikatelov-male-firmy/profihypo-uvery/>
10. Česká spořitelna [elektronický zdroj]. [2018-12-08]. Dostupné na: <https://www.csas.cz/cs/podnikatele-firmy/financovani>
11. Raiffeisen Bank [elektronický zdroj]. [2018-12-08]. Dostupné na: <https://www.rb.cz/firmy/financovani/projektove-financovani>
12. Tatra Banka [elektronický zdroj]. [2018-12-08]. Dostupné na: <https://www.tatrabanka.sk/sk/business/uvery-financovanie/projektove-financovanie/financovanie-nehnutelnosti/>
13. SITA. *J&T Banka uvedie dlhopisy EPH za 75 miliónov* [elektronický zdroj]. [2018-11-30]. Dostupné na: <https://venergetike.sk/jt-banka-uvedie-dlhopisy-eph-za-75-milionov/page/10/>
14. TASR. *České solárne firmy expandujú do zahraničia* [elektronický zdroj]. [2018-11-30]. Dostupné na: <https://openiazoch.zoznam.sk/cl/172421/Ceske-solarne-firmy-expanduju-do-zahranicia>
15. MITTAŠ, Marek. *Dlhopisy slovenských firiem*. [elektronický zdroj]. [2018-11-30]. Dostupné na: <https://www.investujeme.sk/clanky/dlhopisy-slovenskych-firiem-co-treba-vediet-pred-ich-kupou/>
16. ERSTE LEASING [elektronický zdroj]. [2018-12-09]. Dostupné na: <http://www.ersteleasing.cz/produkty/financni-leasing>
17. UniCredit Leasing [elektronický zdroj]. [2018-12-09]. Dostupné na: <https://www.unicreditleasing.sk/sk/Financovanie/Stroje-a-zariadenia/Financny-lizing>

Iné

1. Účtovné výkazy podniku Strojár s.r.o. za analyzované obdobie